

ГОДИШЊА
ДАК

библиотека
БИБЛИОТЕКА
библиотека

СРЕМIA

2020

**ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА
СРЕМА
ЗА 2020. ГОДИНУ
БРОЈ 21**

**БИБЛИОТЕКА
„ГЛГОРИЈЕ ВОЈДРОВИЋ“**

2021.

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА
ЗА 2020. ГОДИНУ
БР. 21

Издавачи:
Подружница библиотекара Срема
Библиотека „Глигорије Возаровић“

За издавача Слободан Кекић

Главни уредник: мср Ружица Станковић
Одговорни уредник: Милијана Дмитровић Торма,
Библиотека „Глигорије Возаровић“ Сремска Митровица

Редакција:
Бранислав Јовичић, Српска читаоница у Иригу
Радмила Марковић, НБ „Др Ђорђе Натопшевић“ Инђија
Драгана Тојага, НБ „Доситеј Обрадовић“ Стара Пазова

Штампа: „Колор принт“, Лаћарак

CIP Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске Нови Сад
02(497.113)

ГОДИШЊАК библиотека Срема за ... годину / главни уредник
Ружица Станковић; одговорни уредник Милијана Дмитровић
Торма. – год. 1 (1997) Сремска Митровица : Подружница
Библиотекара Срема ; Библиотека „Глигорије Возаровић“,
1997 - . – фотогр. ; 21

Годишње
ISSN 1450-5592
COBISS:SR-ID 180711175

Садржај:

РЕЧ УРЕДНИКА.....6

Душанка Милорадић
ЈАВНЕ БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ У 2020. ГОДИНИ.....7

НАША ПРАКСА

Горана Гојковић
БИБЛИОТЕКА „НА МРЕЖИ“.....19

Драгана Ђорђевић
КЊИЖЕВНА НАГРАДА “АТАНАСИЈЕ СТОЈКОВИЋ”
ЗА ПРВИ НЕОБЈАВЉЕНИ РОМАН.....22

Кристина Ђермановић
ПРЕДНОСТИ И МАНЕ ОДВОЈЕНОГ ОДЕЉЕЊА ЗА
ОДРАСЛЕ И ЗА ДЕЦУ.....32

Биљана Митровић
ETWINNING ПРОЈЕКАТ – ДОМАЋИ КОМПОЗИТОРИ
– ВИШЕСТРАНИ ПРИСТУП.....37

Драгана Тојага
ВИРУС КОРОНА, БИБЛИОТЕКА И ГОДИНА КРИЗЕ
–*SUMMA SUMMARUM*.....40

СРЕМ, НАШ ЗАВИЧАЈ

Марина Крањчевић, Мирјана Белошевић
КЊИЖЕВНО – КУЛТУРНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У
СРЕМУ.....47

Лепосава Радојевић МОЈСИЈЕ БИЗУМИЋ И ЂОРЂЕ АНЂЕЛКОВИЋ – ЗАСЛУЖНИ И ЗАБОРАВЉЕНИ ЖИТЕЉИ НОВОГ СЛАНКАМЕНА.....	53
--	----

РЕФЛЕКСИЈЕ

Мирјана Косановић УМИВАМ ДУШУ ПУТЕВИМА КОЈИМА МЕ КЊИГА ВОДИ.....	61
--	----

Оливера Мудрић МИРИС КЊИГЕ.....	63
------------------------------------	----

IN MEMORIAM

Милијана Дмитровић Торма ЈАСМИНА ЖИВКОВИЋ – ЈЕДНОМ У БИБЛИОТЕЦИ.....	67
---	----

Ружица Станковић, Снежана Лађиновић БРАНИСЛАВ РАДИВОЈЕВИЋ.....	70
---	----

СУСРЕТИ

Вера Новковић „ЖИВОТ ПИШЕ ПОБЕДНИЧКУ ПЕСМУ“ - 57. САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА.....	73
УРУЧЕНА 16. МИХИЗОВА НАГРАДА ФИЛИПУ ГРУЈИЋУ	76

Ружица Станковић ИЗВЕШТАЈ СА СКУПШТИНЕ БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА...	79
---	----

**БИБЛИОГРАФИЈА ПРИЛОГА О БИБЛИОТЕКАРСТВУ У
СРЕМСКОЈ ШТАМПИ У 2020. ГОДИНИ**

Дарија Рокић, Душанка Милорадић СРЕМСКЕ НОВИНЕ.....	81
„М“ НОВИНЕ.....	89

Наташа Филип ПАЗОВАЧКО ОГЛЕДАЛО.....	94
ПАЗОВАЧКА РЕВИЈА.....	95

ЗАПОСЛЕНИ У БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА У 2020. ГОДИНИ.....	97
---	----

РЕЧ УРЕДНИКА

Оставили смо за собом годину пуну тескобе, страха и борбе у свим животним сферама. Осетили смо колико смо заправо немоћни и да нам се животи могу окренути у једном трену. Да су сви наши планови, хтења, жеље, крхки пред налетом непознате силе која прети да нас разори. Управо такву једну годину хтели смо да прибележимо у Годишњаку као неку страшну причу коју смо прочитали, проживели и коју не желимо да поновимо. У овом броју намера нам је била да покажемо колико је пандемија утицала на нашу струку. Да видимо са каквим смо се тешкоћама сусретали и како смо их превазилазили. Каква је наша улога у ванредним околностима била? Колико смо изашли из сопственог калуца у намери да изнађемо нове начине да допремо до наших корисника? И колики значај смо имали у тренуцима када је страх запосео свакодневицу? Да ли смо успели да будемо оазе лепоте и менталне стабилности? Да ли смо пружили утеху нашим корисницима?

На многа од ових питања покушали смо да дамо одговор радовима у 21. броју Годишњака. Осврнули смо се на наш завичај и поменули драге колеге које су нас изненада напустиле. Нека остане за спомен да су некад у овом кићеном Срему постојали људи који су предано радили своје послове и крпили дане лепотом душе своје. Објавили смо Годишњак, као подсетник, опомену и наду за неке ведрије дане.

Милијана Дмитривић Торма

Душанка Милорадић
Библиотека „Глигорије Возаровић“
Сремска Митровица
dmiloradic@bgvsm.org.rs

ЈАВНЕ БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ У 2020. ГОДИНИ

Пандемија коронавируса променила је свакодневне односе међу људима у готово свим сферама живота и рада па самим тим утицала је и на рад и организовање рада јавних библиотека Срема. Већина планираних активности у прошлој години није реализована, али су се библиотеке Срема трудиле да и у тим ванредним околностима буду на услузи својим корисницима.

Упркос новонасталој ситуацији, у Српској читаоници у Иригу одржан је 57. Сабор библиотекара Срема уз поштовање посебних мера заштите.

Мрежа библиотека Срема у 2020. години остала је иста. Чине је седам јавних библиотека у Инђији, Иригу, Пећинцима, Руми, Старој Пазови, Сремској Митровици и Шиду, 21 огранак у насељеним местима, 66 школских и седам специјалних библиотека.

Књижни фондови

Фондови јавних библиотека Срема својим обимом, садржајем и доступношћу задовољавају културне, образовне, научне и друге потребе становништва. У складу са тим битно је набављати и редовно обнављати фондове актуелним и разноврсним књигама и периодичним публикацијама у довољном броју.

Јавне библиотеке Срема располагале су на крају 2020. године књижном фондом од 630.380 књига, што је за 730 књига више у односу на 2019. годину.

Иако бројем књига (две књиге по становнику), можемо бити задовољни, актуелност књижних фондова, због малог или незнатног броја отписаних књига приликом редовних ревизија, није задовољавајућа.

Место	Број књига		Набавка књига	
	2019.	2020.	2019.	2020.
Инђија	110.340	112.558	2.834	2.213
Ириг	45.506	46.490	1.031	984
Пећинци	48.459	51.655	967	977
Рума	70.125	70.378	1.665	1.566
С.Митровица	133.183	135.812	4.098	2.890
С.Пазова	175.156	176.297	3.631	3.585
Шид	46.881	37.190	2.406	1.893
Укупно:	629.650	630.380	16.632	14.108

Табела 1. Књижни фондови и набавка књига

Свим видовима набавке (куповина, откуп, поклон) сремске библиотеке су обогатиле своје фондове са 14.108 књига, што је за 2.524 књиге или 15 % мање у односу на претходну, 2019. годину. Обим набавке приновљених књига износио је 45 % од стандардне годишње набавке за Срем. Највећи број 3.585 књига у 2020. години набавила је Библиотека „Доситеј Обрадовић“ (48 % од предвиђеног стандарда), а за њом следе библиотеке у Сремској Митровици (2.890), Инђији (2.213), Шиду (1.893), Руми (1.566), Иригу (984) и Пећинцима (977).

Место	куповина	откуп	поклон
Инђија	443	806	964
Ириг	232	516	236
Пећинци	277	419	281
Рума	362	901	303
С.Митровица	349	1.370	1.171
С.Пазова	1.012	1.701	872
Шид	284	660	949
Укупно:	2.959	6.373	4.776

Табела 2. Структура набавке књига

Структура набавке, однос броја купљених и поклоњених књига, је у 2020. години неповољна. Куповином је приновљено 2.959 књига што је само 21 % укупне набавке. Недовољна средства оснивача, као и сопствена средства за куповину нових књига и периодике, условљавају структуру фонда и његово коришћење, као и број корисника. Великим процентом у укупној набавци и даље учествује поклон од 11.149 (у овај број улази и 6.373 књиге добијене откупом Министарства културе). Значајну улогу у умањивању негативног ефекта недовољног обима буџетских средстава за набавку књига од стране локалне самоуправе и даље има поклон од Министарства културе и информисања и средства добијена од Покрајинског секретаријата за културу.

Сремске библиотеке су биле ажурне у прикупљању, уређењу, обради и презентацији завичајних збирки које су на крају 2020. године бројале преко десет хиљада књига. Поред књига, завичајне фондове чине серијске публикације и некњижна грађа чију су дигитализацију започеле многе библиотеке у региону Срема. У електронски регистар културних добара евидентиране су старе српске књиге јавних библиотека Срема.

Корисници и коришћење књига

У 2020. години јавне библиотеке Срема су имале 14.490 активних чланова или 1.113 мање него у претходној години. Рад јавних библиотека, прошле године, организован је према посебним мерама заштите што је утицало на смањење броја посета и корисника овим културним установама.

Када су у питању корисници, неопходно је разликовати активне чланове (кориснике који имају важећу чланску карту из претходне године, а које јавне библиотеке приказују у својим извештајима као уписане кориснике) од новорегистрованих корисника који подразумевају чланове уписане само у години за коју се ради извештај. Број новорегистрованих корисника унетих у базу МБС је знатно мањи од броја активних чланова. Процент обухваћености становништва чланством 4,6 % је недовољан с обзиром да стандард предвиђа упис најмање 12% укупног броја становника.

Највећи број корисника и даље чине деца до 14 година. Висок проценат учешћа деце у укупном чланству у јавним библиотекама условио је бесплатан упис деце предшколске групе, ђака првака и свих ученика основних школа на територији своје општине као и акције које библиотеке организују поводом ускршњих празника, у недељи одржавања Међународног сајма књига, у месецу књиге, обележавања Међународног дана књиге за децу, Светског дана књиге и сл.

Библиотеке Срема евидентирале су у 2020. години коришћење 191.115 књига, односно 41% мање него у претходној. На смањење читаности, а самим тим и на обрт књижног фонда (0,3) утицала је ванредна ситуација због коронавируса.

Све библиотеке, осим своје примарне делатности, имају на располагању рачунаре са интернетом на услузи корисницима, као и веб сајтове којима информишу кориснике о активностима и програмима који се организују током године.

Корисницима библиотека које су аутоматизовале позајмицу омогућено је наручивање и резервација књига путем интернета преко сервиса *Моја библиотека*.

Издавачка делатност

Све библиотеке Срема имају развијену издавачку делатност, било да се објављивање врши континуирано или са мањим или већим прекидима.

Највише књига (шест) објавила је Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ у Руми: *Семе пропасти или дванаести дрон* / Бранко Л. Јовичић, *Зборник Треће Румске књижевне колоније, Књиге из ратног периода у Градској библиотеци „Атанасије Стојковић“* / Драгана Ђорђевић и Марина Крањчевић, *Зборник четврте књижевне колоније*, *Тако је причао наш деда* / Душан Ловренски и *Игре и снови* / Душан Ловренски.

Српска читаоница у Иригу је издала књигу драме ауторке Тијане Грумић, *Зборник радова са стручног скупа одржаног у манастиру Велика Ремета и Библиотеке фрушкогорских манастира у 21. веку* / Весна Петровић, Вера Новковић.

Издавачка делатност Народне библиотеке у Инђији богатија је за три нова наслова: *Мој лет је могућ* / Зорица Петровић, *Сачувано Љ* / Мирела Јаковљевић и *Улицом љубави* / Мирела Јаковљевић.

Библиотека „Глигорије Возаровић“ издала је *Годишњак библиотека Срема* и књигу *Од лицидера до академика* / Љубомир Цветковић.

У току 2020. године Народна библиотека у Пећинцима објавила је две монографије *Шимановци* / Александар Саша Ђорђевић и *Три века цркве у Пећинцима 1720-2020* / Бојан Мијановић, Предраг Пузић.

Културна делатност

Када је реч о активностима у овој години, оно што је планирано, добрим делом није реализовано због пандемије коронавируса, али су библиотеке Срема и у тим новим условима пословања оправдале постојање у заједници у којој обављају своју делатност. Већина планираних књижевних сусрета, трибина, радионица и дечјих манифестација је отказана због пандемије. Мањи број активности одржан је уз поштовање заштитних мера о дозвољеном броју људи у затвореном простору и заштитној опреми.

Све библиотеке Срема су изложбама и другим пригодним програмима обележавале значајне јубилеје и остале важне догађаје као што су школска слава Свети Сава, 8. март - Дан жена, Ускрс, Национални дан књиге, Светски дан књиге, Међународни дан књиге за децу и друге значајне годишњице.

Летопис културних догађаја у библиотекама Срема

НБ „Др Ђорђе Натшевић“, Инђија

Промоције

- 16.1 *Продиши* / Љубица Тркуља и Александар Поповић
- 23.1. *(Само)убиство* оца / Симо Поткоњак
- 30.1. *Патријарх Павле: светац којег смо волели* / Ђорђе Рандељ
- 6.2. *Руске скаске* / Предраг Вукић
- 13.2. *Мој лет је могућ* / Зорица Петровић
- 20.2. *Обичаји, вјеровања и свакодневни живот Срба на Кордуну* / Миле Боснић
- 5.3. *Срце преслице* / Илинка С. Вуковић
- 7.11. *Српска војска-оружје наших победа 1914-1918* / Бранислав Станковић

Српска читаоница у Иригу

Промоције

- 7.2. *Од просценијума до рикванда* / Секула Петровић
- 12.3. *Манастир Мала Ремета* / Весна Петровић

Програми за децу

- 27.1. Свети Сава – обележена школска слава
- 21.2. Обележен Међународни дан матерњег језика
- 8.10. Дечија недеља – бесплатан упис деце предшколске установе

Остали програми

- 12.2. Изложба слика удружења „Доколица“
- 14.2. Крсна слава Св. Трифун и уручење награде „Луча“
- 30.6. Стручни скуп – Манастир Велика Ремета
- 2.10. 57. Сабор библиотекара Срема
- 16.10. Представа „Граматика поремећаја“
- 17.10. Додела награде „Б.М.Михиз“ за драмско стваралаштво
- 25.10. Изложба слика Саше Филиповића у родној кући Б.М.Михиза
- 20.11. Уручење награде поводом конкурса „Најлепша песма о вину“
- 26.11. Позоришна представа „Људи за машином“

Народна библиотека Пећинци

Програми за децу

- 6.10. Радионица за децу са сметњама у развоју - Суботиште
- 7.10. Дечија недеља – посета деце предшколског узраста
- 8.10. Радионица „Бак библиотекар“ – Огранак Огар

Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ Рума

Промоције

- 27.2. *Девојчица и коњић / Љиљана Дугалић*

Остали програми

- 4.9. Беседа др Александра Јеркова поводом отварања IX манифестације „Дани словенске писмености“
- 5.9. Пројекција филма „Тарас Буљба“
- 6.9. Пројекција филма „Понижени и увређени“
- 7.9. Предавање Владимира Меденице „Ћирилица – Писмо Господње“
- 8.9. Предавање др Драгослава Бокана „Живот Станислава Кракова на Балкану“
- 9.9. Предавање др Мила Ломпара „Драма пречанских Срба између нестајања и остајања“
- 10.9. Предавање др Јасмине Ахметагић „Јунак из подземља“
- 11.9. Предавање др Драгана Стојановића „Необјављена прича Иве Андрића – Сарачи“
- 12.9. Предавање др Милоша Ковића „Руско-српски односи од XVIII до XXI века“
- 14 -17.9. Манифестација „IV румска књижевна колонија“

Библиотека „Глигорије Возаровић“

Сремска Митровица

Промоције

- 17.1. *Европски дневник*
- 21.1. *Болница Стобарт, Крагујевац 1915*
- 11.2. *Монструм / Чедомир Рајичић*
- 5.3. *Поетско вече Горана Тадића*
- 5.11. *Само полако / Соња Влајин*

Горана Гојковић
 Народна библиотека у Пећинцима
narodnabiblioteka5@gmail.com

БИБЛИОТЕКА „НА МРЕЖИ“

Претходна година је за све библиотеке протекла у прилагођавању. Прилагодили смо радно време полицијском часу у току ванредног стања, број особа које могу да бораве у просторијама броју квадратних метара, међусобно растојање прописаним мерама. У просторије библиотека уселила су се средстава за дезинфекцију, бесконтактни мерачи температуре, маске и визири, а дезинфекција брава, тастатура и столова на сваких пар сати постали су свакодневица.

Иако су нам прописи омогућили рад од куће и долазак на посао по потреби и „на смену“, из личних потреба да сачувамо здрав разум и учинимо свакодневицу колико - толико нормалном, долазили смо у библиотеку као да је ситуација уобичајена. За библиотекара увек има посла. Уређење књижног фонда, каталогизација и инвентарисање, припрема за ревизију, издавачка делатност - наш мали колектив је брзо попунио листу дневних активности.

Пре короне, на Фејсбук страницу библиотеке смо улазили само када смо имали обавештење за кориснике или нечим да се похвалимо, а комуникација са корисницима је увек била непосредна и очи у очи. Много пута се десило да нешто и заборавимо да „ставимо на Фејс“, па после неколико дана вест застари и изгуби смисао у виртуелном свету где је актуелност императив. У библиотекама које, попут наше, функционишу у малим срединама, читаоци су навикли да сврате, поразговарају, чују препоруку или поделе утиске о ономе што су прочитали. И

скоро никад тај разговор није само о књигама, јер у месту у ком се међусобно познајемо, годинама се гради поверење и блискост са читаоцима, па библиотекар постане помало и психотерапеут и саветник, увек спреман да бар саслуша оног ко долази по књигу.

Када је корона закључала врата свих библиотека за кориснике, остали смо помало затечени, јер шта ако ми уредимо све полице са књигама, инвентаришемо заостало, завршимо канцеларијске послове, а ситуација са короном потраје? Који је смисао постојања библиотеке ако читаоци неће долазити? Зато се рад са корисницима преселио на Фејсбук и готово да није прошао дан без размене порука са читаоцима, односно „пријатељима на Фејсу“. Ученицима и студентима скенирали смо странице из стручне литературе и слали путем мејла. Корисницима који имају мале, личне библиотеке давали смо препоруке за читање, размењивали утиске о прочитаном, понекад само ћаскали, исто као у нормалним ситуацијама, када су долазили на Позајмно одељење. Понекад смо излазили у сусрет нашим корисницима тако што смо књиге које су тражили остављали на пулту испред улазних врата, а они прочитане, уз претходну најаву, враћали у кутију коју смо обележили за ту намену. Често смо пензионерима, у време када нису могли да напуштају своје домове, односили књиге до кућних врата. Није било тешко испунити такве захтеве, јер је мала средина овог пута била предност.

Почетком маја наставили смо са радом на уобичајен начин, али нам је кризна ситуација показала нешто у шта смо сви, под утицајем опште кризе читања, развоја модерних технологија, убрзаног темпа живота, бар једном посумњали. Библиотека је потребна једном месту на исти начин на који му је потребан и дом здравља, школа, пошта, полицијска станица. Као уточиште здравог разума, али и као место за бег од реалности која није увек лака за прихватање.

Гледајући статистичке податке за претходну годину, није се повећао број људи који су се учланили у библиотеку, али није

се значајно ни смањио. Није нестало интересовање за књигу у данима када је интересовање за све друго, осим за основне животне потребе престало. Напротив, међу онима који редовно долазе у библиотеку, већ укорењена потреба за књигом само је још више дошла до изражаја. „Дај нешто да читам да не полудим“ - била је реченица коју смо највише пута чули тих дана. Прилагодили смо се режиму рада „на мрежи“, и били присутни и „он-лајн“ за читаоце.

Под притском убрзаног развоја технологије библиотеке су одавно престале да буду само место на коме се позајмљују и враћају књиге, депои са нивовима полица и каталога. Да би ишле у корак с временом, постале су савремене установе које функционишу у дигиталном окружењу. У ситуацијама кризе, када се страх и неизвесност увуку у свакодневицу, библиотеке поново постају место исцељења душе.¹ Маркесова „Љубав у доба колере“, Камијева „Куга“, Меделова „Станица једанаест“ дају нам обећање срећног краја и уверење да ће све проћи и да ће на крају све бити добро.

¹ Према списима старогрчког историчара Диодора Сицилијанца, на улазу у библиотеку у древном граду Теби, стајао је натпис „место за исцељење душе“.

Драгана Ђорђевић
Градска библиотека “Атанасије Стојковић” Рума
djadavucko@gmail.com

КЊИЖЕВНА НАГРАДА “АТАНАСИЈЕ СТОЈКОВИЋ” ЗА ПРВИ НЕОБЈАВЉЕНИ РОМАН

„Писање је можда највећи људски изум, који спаја људе, становнике различитих епоха, који се никад нису упознали. Књиге ломе окове времена и доказују да људи могу радити магију.“

Карл Саган

Када говоримо о библиотекама данас, свакако их смештамо у шири контекст друштвеног деловања и њихова улога у савременим токовима јавног живота, увелико превазилази њихове примарне задатке као што су обрада, чување и давање на коришћење књига и друге библиотечке грађе и извора, на начин како је то предвиђено одредбама *Закона о библиотечко-информационој делатности*¹.

Свакодневни рад јавних библиотека, обухвата широк спектар активности и програма: дигитализацију, сарадњу са осталим библиотекама и другим установама културе, рад на организовању различитих манифестација и јачању културно-образовне и издавачке делатности.

Основни циљеви издавачке делатности јавних

¹ Министарство културе и информисања Републике Србије, *Закон о библиотечко-информационој делатности* (Београд: Сл. Гласник РС, бр. 52/11) <http://www.kultura.gov.rs/cyr/dokumenti/propisi-iz-oblasti-kulture/-zakon-o-bibliotecko-informacionoj-delatnosti>

библиотека су афирмисање завичаја и његових културних вредности, очување завичајне баштине, подстицање стваралаштва завичајних аутора, популарисање књиге и читања код различитих категорија корисника, као и презентовање садржине њихових фондова, и стручно усавршавање и научно информисање библиотечко-информационих стручњака². Јавне библиотеке у нашој земљи све више пажње усмеравају и поклањају својој издавачкој делатности, а теме које обухватају својим издањима указују да је то један одговоран, посвећен и промишљен поступак који тежи очувању, неговању и промоцији књиге и писане речи.

Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ у својој средини представља окосницу и установу око које се одиграва великим делом целокупан културни живот наше општине, а све то захваљујући разноврсности библиотечке грађе којом располаже и запосленима који се континуирано стручно усавршавају и труде да изађу у сусрет сваком захтеву које пред њих стављају савремене друштвене промене.

У протекле три деценије, наша установа је обогатила домен свог деловања тако што се активно бави издаваштвом. Публикације иза којих је стала наша библиотека као издавач имају за примарни циљ откривање завичајног блага, афирмацију завичаја и културне ствараоце из наше општине. Са потписом наше библиотеке објављено је преко стотину наслова и то су књиге које припадају домену лепе књижевности – поезија, приче и романи. Вишедеценијско искуство у области издаваштва, пробудило је жељу наше установе да у оквиру овог сегмента, установи и покрене доделу књижевне награде, која би за циљ имала очување, неговање и промоцију писане речи, али која би уједно излазила из оквира завичајности. Акценат ове књижевне награде је стављен на ауторе из Србије и

² Биљана Живановић и Јелена Јеремић, *Издавачка делатност Народне библиотеке Смедерево : (1967-2014) : анотирана библиографија* (Смедерево Народна библиотека Смедерево, 2015.) 15-18.

иностранства, а једина обавеза је да се пише на српском језику. Овако осмишљен концепт књижевне награде указује да је издавачка делатност наше библиотеке добро осмишљена, планирана и да има за циљ јачање, неговање и афирмацију српског језика, књижевности и књиге.

Књижевни конкурс „Атанасије Стојковић“ се односи на први, до сада необјављени роман написан на српском језику. Право учешћа на Конкурсу имају аутори из Србије и расејања. Конкурс је отворен од маја до септембра, док је свечана додела плакете и промоције победничког романа увек у другој половини децембра.

Конкурс је објављен и видљив на интернет страници Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“, као и на налозима наше установе на друштвеним мрежама Фејсбук (Facebook) и Инстаграм (Instagram). Такође, свесрдну логистичку подршку Конкурсу пружају и локални медијски оглашивачи, установе културе у нашој општини, као и локална самоуправа.

Рукописи се на Конкурс достављају у 3 машински или компјутерски откуцана примерка. Уз откуцане примерке доставља се и један CD са нарезаним текстом романа у PDF или WORD формату. Рукописи се потписују шифром, а решење шифре се доставља у засебној коверти. Овим начином достављања рукописа гарантује се апсолутна анонимност аутора, чиме на избор победничког романа утиче искључиво његова оригиналност, јединствен наративни стил, садржина и тема, креативност и пријемчљивост широкој читалачкој публици.

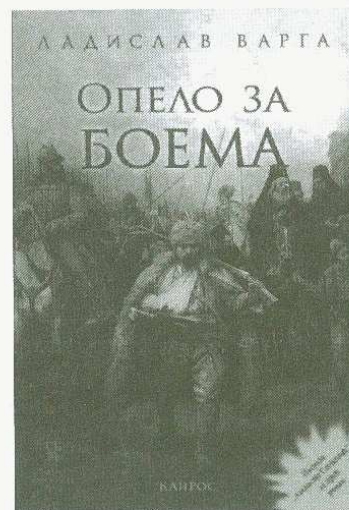
Пристигле рукописе оцењује трочлани жири састављен од једног књижевника, једног књижевног критичара и једног представника Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“. Најуспешнији рукопис по оцени жирија, Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ награђује објављивањем о свом трошку у тиражу од 500 примерака.

Књижевна награда „Атанасије Стојковић“ за први необјављени роман на српском језику постоји већ девет година и ове године у месецу мају расписује се јубиларни десети Конкурс. У претходних девет година награда је додељена седам пута, док у два наврата (2018. и 2020. године) награда није додељена.³ Списак лауреата и награђених романа по годинама можете видети у следећем прегледу:

2012.

Опело за боема

Ладислав Варга

Историјски роман „Опело за боема“ је истинита прича и биографија човека, који је Паји Јовановићу позирао за чувену „Сеобу Србаља“. Биографија судије Николе Игића писана је према истинитим причама с краја XIX века и све до средине двадесетог века, са веродостојним ликовима и догађајима.

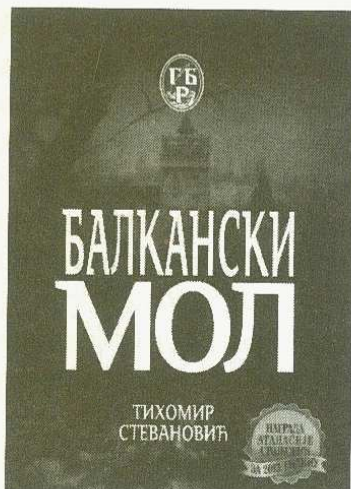
³ Књижевна награда „Атанасије Стојковић“ 2018. и 2020. године, по једногласној одлуци чланова жирија, није додељена јер приспели радови нису имали квалитет који би их препоручио за ово значајно признање.

2013.

Балкански мол

Тихомир Стевановић

Роман о Владу Цепешу испричан кроз ликове засноване на историјским фактима. Прича о последњем крсташком походу против Османлија, о трагедији балканских народа и издаји западне цивилизације према хришћанским земљама који су биле предстража ширењу Отоманске Империје. Књига је подељена на неколико поглавља у којима се сваки пут мења личност чијим очима видимо збивања. Приповедање је сигурно и напето, а роман се завршава неочекивано.

2014.

Нуада

Милорад Јелача

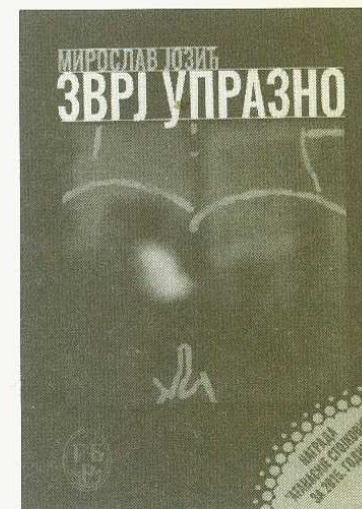
Роман „Нуада“ представља бајковиту и веома вешто испричану историју света. То је књига о вечитој борби Добра и Зла, Бога и Ђавола, Доброте и Љубави, Зла и Мржње.

2015.

Зврј упразно

Мирослав Јозић

Моћан, јединствен и маштовит роман, на трагу хиспано-америчке књижевности и Маркеса. Ликови су особени, нетипични за нашу књижевност, а у роману доминира алегорија.

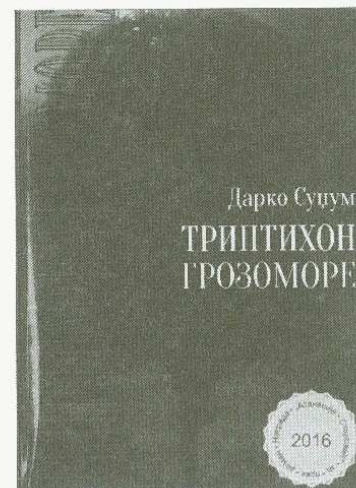

2016.

Триптихон грозоморе

Дарко Суџум

Ово је роман хроника о рођењу и смрти једног дудовог дрвета од лета 1788. до 1999. године и о сенкама које су, под њим што сазреше и освануше, сведочиле о грозомори. Писан архаичним језиком овај роман осликава нас као народ, наш карактер и судбине.

2017.

Тажне Сокиног огледала

Косана Марков

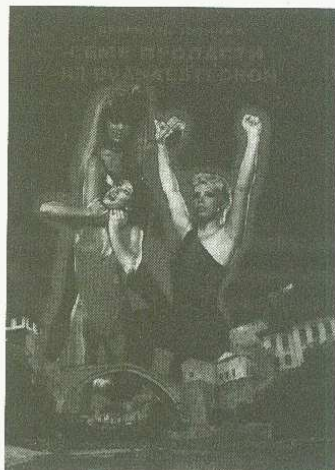
Роман обрађује тему насиља у једној војвођанској породици између Првог и Другог светског рата. Односи какви су карактеристични и данас тамо где недостаје љубави, где постоје предрасуде о моћи богатства, друштвене и породичне хијерархије.

2019.

Семе пропасти или дванаести дрон

Бранко Л. Јовичић

Роман написан као филмска прича, у којој је за место радње изабран Балкан као простор са стотину истина или још прецизније Херцеговина, као његово срце. Роман препун интересантних ликова, специфичне нарације и сложеног приказа људских судбина.

Иако се ради о романима, ово су тематски и жанровски веома разноврсне монографске публикације. Различити у начину приповедања, приказу људски судбина кроз различите временске епохе, ови романи осликавају историјске, друштвене и културолошке промене. Сви награђени романи носе у себи снажан печат пролазности времена кроз различите животне приче.

С обзиром да је 2020. година донела много изазова услед пандемије вируса COVID-19, која је утицала на све аспекте наших живота, па тако и на сам рад библиотека, наша установа је била приморана да своје редовне активности прилагоди новонасталој ситуацији. Морали смо текуће и устаљене програме модификовати и ускладити са новим околностима, што се између осталог односило и на додељивање књижевне награде „Атанасије Стојковић“. У години пандемије (2020) на конкурс је пристигло далеко мање рукописа него претходних година (само четири), када је конкурисало и више десетина аутора са веома квалитетним делима. Жири за доделу награде у 2020. години био је у саставу: проф. др Слађана Миленковић (књижевница, председница жирија), мр Ђока Филиповић (романописац) и Тодор Бјелкић (књижевник). Жири је своје састанке спроводио путем онлајн комуникације, поштујући све препоручене мере ради спречавања ширења вируса COVID-19. Након пажљивог и савесног ишчитавања, жири је донео једногласну одлуку да се књижевна награда „Атанасије Стојковић“ за најбољи необјављени роман за 2020. годину – не додели. Наиме, ниједан од понуђених рукописа није испуњавао уметничке, а још мање оригиналне одлике које би требало да карактеришу ову врсту књижевног дела. Пристиглим рукописима недостајале су основне романескне одлике, почев

од тематике, преко неубедљиве фабуле, потребне вештине исказивања ликова, па све до изостанка убедљиве радње, карактеристика јунака, итд. – једном речју, пристигли рукописи нису достизали завидне нивое савремене српске прозе.

Пандемија вируса COVID-19 још увек није завршена, тако да све њене последице још увек нису сагледаиве и измерене, али свакако је сигурно то да је утицала на све и да после ње више ништа неће бити исто. Пандемија је донела многе промене, па тако и у библиотечко-информациону делатност. Приморани смо мењати устаљене начине рада и прилагођавати их новим околностима и потребама корисника. Своје активности усмеравамо ка новим и модерним технологијама поштујући уврежена правила, а притом тежимо и новим трендовима и иновацијама у библиотекарству како би се књига и њена важност афирмисала у светлу нових времена.

Књижевна награда „Атанасије Стојковић“ својим вишегодишњим постојањем потврђује богатство књижевног стваралаштва међу ауторима у Србији и расејању. Ова награда је добар пример афирмације књиге, писане речи и читања. Књига се сматра једним од најстабилнијих инструмената културног живота човека и народа која поред своје књижевне и естетске вредности има изузетан културолошки значај.⁴ Награђени романи, специфични, креативни и надасве интересантни, наилазе на задовољавајући пријем код читалачке публике различитих категорија. Тиме се још више ставља акценат на неопходност постојања једног оваквог књижевног конкурса, који ће омогућити афирмацију заиста квалитетних

⁴ Марија Вукић. *Писмо и књига на тлу Србије као културолошки феномен* (Београд Центар функционалне писмености „Апостроф“, 2019) 8.

дела, а читалачкој публици дати да ужива у једном континуираном и одабраном књижевном опусу.

Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ овом књижевном наградом обавезала се да ће из године у годину богатити своју издавачку делатност, што нашу установу као издавача ставља у позицију да излази из оквира завичајности. Тиме наша издавачка делатност добија далеко шири контекст и пред нас ставља озбиљне књижевне, библиотечке, финансијске и културолошке задатке. Деценија постојања књижевне награде „Атанасије Стојковић“ сведочи да смо као библиотека и издавач на добром путу, али нас и обавезује да из године у годину будемо посвећени очувању и промоцији српског језика и књиге, а ова награда је најбољи начин како то и остварити.

ЛИТЕРАТУРА:

- Вукић, Марија. *Писмо и књига на тлу Србије као културолошки феномен*. Београд: Центар функционалне писмености “Апостроф”, 2019.
- Живановић, Биљана и Јелена Јеремић. *Издавачка делатност Народне библиотеке Смедерево : (1967-2014) : анотирана библиографија*. Смедерево: Народна библиотека Смедерево, 2015.
- Закон о библиотечко-информационој делатности. *Службени гласник РС*, бр. 52/11 (2011). Преузето 21.3.2021.
<http://www.kultura.gov.rs/cyr/dokumenti/propisi-iz-oblasti-kulture/-zakon-o-bibliotecko-informacionoj-delatnosti>

од тематике, преко неубедљиве фабуле, потребне вештине исказивања ликова, па све до изостанка убедљиве радње, карактеристика јунака, итд. – једном речју, пристигли рукописи нису достизали завидне нивое савремене српске прозе.

Пандемија вируса COVID-19 још увек није завршена, тако да све њене последице још увек нису сагледаиве и измерене, али свакако је сигурно то да је утицала на све и да после ње више ништа неће бити исто. Пандемија је донела многе промене, па тако и у библиотечко-информациону делатност. Приморани смо мењати устаљене начине рада и прилагођавати их новим околностима и потребама корисника. Своје активности усмеравамо ка новим и модерним технологијама поштујући уврежена правила, а притом тежимо и новим трендовима и иновацијама у библиотекарству како би се књига и њена важност афирмисала у светлу нових времена.

Књижевна награда „Атанасије Стојковић“ својим вишегодишњим постојањем потврђује богатство књижевног стваралаштва међу ауторима у Србији и расејању. Ова награда је добар пример афирмације књиге, писане речи и читања. Књига се сматра једним од најстабилнијих инструмената културног живота човека и народа која поред своје књижевне и естетске вредности има изузетан културолошки значај.⁴ Награђени романи, специфични, креативни и надасве интересантни, наилазе на задовољавајући пријем код читалачке публике различитих категорија. Тиме се још више ставља акценат на неопходност постојања једног оваквог књижевног конкурса, који ће омогућити афирмацију заиста квалитетних

⁴ Марија Вукић. *Писмо и књига на тлу Србије као културолошки феномен* (Београд Центар функционалне писмености „Апостроф“, 2019) 8.

дела, а читалачкој публици дати да ужива у једном континуираном и одабраном књижевном опусу.

Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ овом књижевном наградом обавезала се да ће из године у годину богатити своју издавачку делатност, што нашу установу као издавача ставља у позицију да излази из оквира завичајности. Тиме наша издавачка делатност добија далеко шири контекст и пред нас ставља озбиљне књижевне, библиотечке, финансијске и културолошке задатке. Деценија постојања књижевне награде „Атанасије Стојковић“ сведочи да смо као библиотека и издавач на добром путу, али нас и обавезује да из године у годину будемо посвећени очувању и промоцији српског језика и књиге, а ова награда је најбољи начин како то и остварити.

ЛИТЕРАТУРА:

- Вукић, Марија. *Писмо и књига на тлу Србије као културолошки феномен*. Београд: Центар функционалне писмености “Апостроф”, 2019.
- Живановић, Биљана и Јелена Јеремић. *Издавачка делатност Народне библиотеке Смедерево : (1967-2014) : анотирана библиографија*. Смедерево: Народна библиотека Смедерево, 2015.
- Закон о библиотечко-информационој делатности. *Службени гласник РС*, бр. 52/11 (2011). Преузето 21.3.2021.
<http://www.kultura.gov.rs/cyr/dokumenti/propisi-iz-oblasti-kulture/-zakon-o-bibliotecko-informacionoj-delatnosti>

Кристина Ђермановић
НБ „Доситеј Обрадовић“
kristinaatina84@gmail.com

ПРЕДНОСТИ И МАНЕ ОДВОЈЕНОГ ОДЕЉЕЊА ЗА ОДРАСЛЕ И ЗА ДЕЦУ

Када су два одељења библиотеке физички одвојена то са једне стране доноси предности, а са друге много мана. У Библиотеци „Петар Петровић Његош“ у Новој Пазови, која је иначе огранак матичне Библиотеке „Доситеј Обрадовић“ у Старој Пазови, Одељење за одрасле и за децу се не налазе у истој згради, а нису ни у близини. Да ли једна библиотека у таквим условима може да одговори на све захтеве које пред њу постављају корисници и заједница?

После Другог светског рата у јавним библиотекама на нашим просторима отварају се дечја одељења са циљем подстицања читалачке културе код најмлађих и унапређења библиотекарства отварањем библиотечких огранака.

Године 1962. месна библиотека у Старој Пазови постала је матична за целу територију општине, па се та година узима као година настанка свих огранка Библиотеке. Међутим, у Новој Пазови се још 1959. године у извештају Библиотеке помињу њено стање, потребе и циљеви. То је у ствари била књижница чији је први библиотекар био Михаило Вишњевац. На почетку је Библиотека имала скроман фонд и 130 уписаних чланова. Без обзира на то, почиње са радом новопазовачка Народна књижница и читаоница, а после неког времена месна

библиотека. Данашњи назив „Петар Петровић Његош“ Библиотека добија 1974. године.

Месна библиотека у Новој Пазови крајем 1967. године добија читаоницу са 40 места, након чега се број чланова удвостручио. Године 1971. смештена је у тадашњу Леџинову улицу бр. 1, у сам центар места, до тада најбољи простор који је имала. Кад се нажалост рушила та зграда 2002. године Библиотека је пресељена у неадекватан и забачен магацински простор у Кнез Михаиловој улици, у коме је и данас.

Године 2012. Библиотека добија простор опет у самом центру места, али недовољно велик, па се тамо премешта само Одељење за децу.

Веза између дечје и библиотеке за одрасле повољно делује на децу¹.

И данас су ова два библиотечка одељења у истој улици, али у различитим зградама. То што су одвојени има својих предности и мана.

Предности можда има мање него мана. Добро је то што је Одељење за децу ближе основној школи, па је малишанима лакше да дођу до библиотеке. Имају читаоницу у којој могу да читају књиге или уче. Одељење има посебан простор за одржавање активности, попут радионица, изложби, секција, рецитација, приступ интернету је посебно одвојен. Деца су много слободнија без присуства одраслих. Простор библиотеке осећају као свој. Разне радионице и програми се организују за децу свих узраста, те они без устезања користе читаоницу и целу

¹ Марија Илић Агапова, *Јавне библиотеке* (Београд: Библиотека града Београда, 2003), 92.

библиотеку. Могу да користе библиотечки простор, тј. читаоницу за све врсте школских радова без ометања одраслих читалаца. Намештај на Дечјем одељењу је прилагођен потребама најмлађих, уз уважавање прописаних библиотечких стандарда за дечја одељења. То је простор где деца радо долазе да читају периодичку и референсну литературу. Одељење има сликовнице и публикације за предшколски узраст, неопходну лектуру, књиге за тинејџере, белетристику и стручну и приручну литературу. Нове књиге имају посебан изложбени део, па они лако и брзо долазе до жељене литературе. Право на бесплатно чланство имају деца пре поласка у школу и ученици првог разреда основне школе. Дечије одељење има добру сарадњу са вртићима и школама на плану популарисања књиге и развијања читалачких навика. Библиотекари могу да се посвете само деци.

Мане одвојених одељења можда и могу да се превазиђу уз праве идеје. Родитељи деце која су учлањена у библиотеку не могу да нађу књиге за себе због одвојених одељења. Постоје тешкоће приликом одабира фонда за дечје одељење јер постоје књиге за које је тешко одредити да ли су за Одељење за децу или за Одељење за одрасле. Библиотекари са одвојених одељења имају доста отежану комуникацију. Такође је отежана и манипулација књигама јер се обрада књига налази на Одељењу за одрасле. Деца која желе да погледају књиге за одрасле, часописе или другу периодичку морају доћи на Одељење за одрасле. Нажалост, због тога губимо кориснике старијих разреда основне школе јер им постаје недовољан и „тесан“ фонд Дечје библиотеке. Такође имају и „страх“ од одласка на Одрасло одељење јер им је непознато. Да су одељења спојена они би се кроз године одлажења упознали са простором и

библиотекарима Одељења за одрасле. Најбоље би било да имамо Одељење за младе, које би могло бити у оквиру Одељења за одрасле. Тако би на то Одељење долазила деца старијег основношколског узраста и тако би задовољили њихова интересовања.

Једно од решења би било да се организују програми за младе од 12 до 18 година, који би били везани за њихова интересовања попут друштвених мрежа, филма и музике. На тај начин би долазили организовано на Одељење за одрасле и постепено се упознавали са простором и са библиотекарима. У том случају Одељење за одрасле би требало да има кутак занимљив тој циљној групи, нпр. интерактивну таблу, пројектор, добар рачунар са приступом интернету и слично. Велика олакшица ће бити кад цео књижни фонд буде унет у Cobiss систем јер тако ћемо имати увид у доступност фонда одељења и ми и наши корисници.

Почетком пандемије Covid 19, запослени су обављали своја задужења од куће. Кад је библиотека почела поново са радом, поштоване су препоручене мере. Корисници су дужни да носе рукавице, маску и да књиге остављају на столу како би се оне дезинфиковале. Корисници библиотеке су имали могућност, али и данас је имају да поруче књиге преко интернета. Запослени такође носе маске и другу заштитну опрему. Што се тиче књига које корисници враћају, оне су 72 сата у изолацији, па се потом дезинфикују. Све то исто се ради и на Одељењу за одрасле и за децу.

Нажалост, због короне је мало опао и број уписаних чланова у библиотеку, али то се и очекивало како је епидемија почела да се шири. Са доласком вируса, мало су се промениле и читалачке навике наших корисника. Тако су позајмљивали више

дистопијске романе и популарну психологију. А што се тиче наслова, највише су читали „Беснило“ Борислава Пекића и „Љубав у доба колере“ Габријела Гарсије Маркеса. Већина планираних књижевних вечери, изложби, радионица и активности је отказана због епидемије. Библиотекари са оба одељења су, колико су били у могућности, били у контакту са корисницима у периоду док је библиотека била затворена. Тад су обављане активности попут инвентарисања, каталогизације, расхода и других стручних библиотечких послова.

На основу овога се може донети закључак да би ипак најбоље било да оба одељења буду у истој згради. А на послетку било би идеално да Библиотека има и Одељење за младе како би се и њима олакшало коришћење библиотечких услуга.

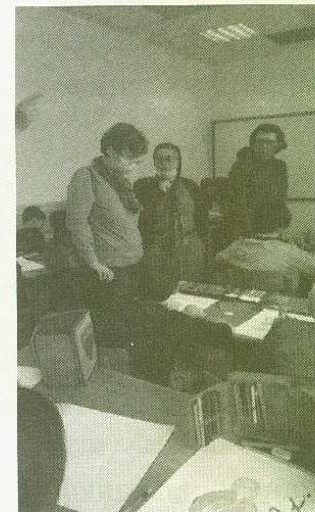
Литература

1. Илић–Агапова, Марија. *Јавне библиотеке*. Београд: Библиотека града Београда, 2003.
2. Тојага, Драгана „Кратак преглед настанка и развоја новопазовачког огранка НБ „Доситеј Обрадовић“ из Старе Пазове“, *Годишњак библиотека Срема за 2019. годину*, бр.20 (2020): 37-41.
3. Радио Стара Пазова „Ново дечје одељење Библиотеке“, Радио Стара Пазова, rtvstarapazova.rs/sr/vest.php?id=612 (преузето: 25.02.2021.)

Биљана Митровић
 МШ „Петар Кранчевић“
 Сремска Митровица
biljana_mtrvc@yahoo.com

ETWINNING ПРОЈЕКАТ – ДОМАЋИ КОМПОЗИТОРИ – ВИШЕСТРАНИ ПРИСТУП

Доба короне намеће нова правила живота и рада, нов начин размишљања и другачији приступ ученицима и учењу. Можда нов начин рада одговара младим генерацијама које се доста добро сналазе у раду са рачунарима али се губи присност, присутност духа и тела и међусобна интеракција наставник-ученик, као и ученик-ученик. Сложићете се да жива реч и стваран осећај књиге или нота у руци, није ни приближан књизи у електронском облику. Наравно да је електронска револуција корисна, али и ту треба имати меру. Приступ различитим базама података је брз и лак, а циљано коришћење Интернета може да има вишеструку корист. У еТвининг пројекту у којем учествује МШ „Петар Кранчевић“ (наставници, ученици и нототека/медијатека), покушали смо да направимо корелацију са разним областима и облицима рада на тему, „Домаћи (српски) композитори“.

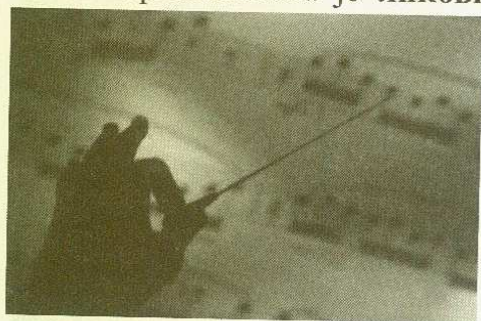
eТвининг платформа је намењена искључиво запосленима у школама и предшколским установама за учешће у програмима и пројектима. Ова платформа је део Еразмус + програма Европске уније за сарадњу у области образовања, младих и спорта.¹ Преко eТвининг платформе² можете приступити разним групама, радионицама или семинарима међународног типа, те на тај начин остварити бодове потребне за стручно усавшавање, а уколико сте оригинални у идејама и наступу, можете освојити и вредне награде.

На челу тима Музичке школе је Цецилија Томкић, наставница клавира, а чланови су: Маргарита Вујовић, наставница клавира, Мирјана Милаковић, Снежана Радојичић, Јелена Страценски и Бранка Панић, наставнице хармонике, нототекарка/медијатекарка, Биљана

Митровић, као и ученици основне и средње Музичке школе.

Организована је **ликовна радионица** на тему музике

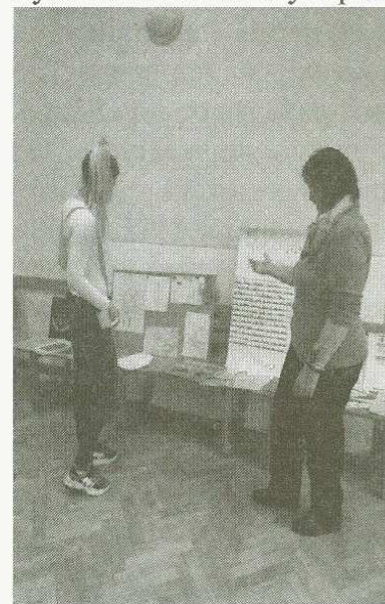
(инструменти, нотни знаци, плакати, рад са пластелином и картоном...), **литерарна радионица** за писање текстова песама и биографија композитора и **рад секције „Млади композитори“** на

компоновању и вокалном извођењу (нототека у сарадњи са наставницима хармонике и солфеђа).

¹ www.erasmusplus.rs

² e Twinning Serbia

Нототекарка/медијатекарка, Биљана Митровић, поставила је **изложбу збирки српских композитора** (Петар Кранчевић, Душан Стулар, Јела Кршић, Корнелије Станковић, Марко Тајчевић и други.) Ученици су у складу са епидемиолошким мерама појединачно посећивали изложбу цртежа, текстова, плаката, прављених макета инструмената, музикалија. Као круна претходног рада, снимљен је **концерт** у извођењу ученика, посвећен делима домаћих, српских композитора. Гости су били и бивши ученици наше школе, сада свршени студенти музичких академија. Комплетан рад је приказан на eТвининг платформи, а такође је остварена сарадња и са музичком школом у Хрватској.

Ученици су са задовољством приступили раду на пројекту, а ми, наставници - библиотекари смо поносни на њих, њихов ентузијазам и креативност у овом суморном времену отуђења и болести. Приступ теми са више страна је занимљив, лак за усвајање, подстицајан и плодан за ученике и наставнике. Нототека/медијатека је испунила свој циљ и програмски задатак сарадње са наставницима и ученицима у циљу унапређивања наставног процеса и техника учења.

Пројекат се наставља. Надамо се укључењу већег броја наставника и ученика са новим идејама и другачијим приступом наставном градиву.

Драгана Тојага
 Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“
 Стара Пазова
dtojaga@hotmail.rs

ВИРУС КОРОНА, БИБЛИОТЕКА И ГОДИНА КРИЗЕ – SUMMA SUMMARUM

Од појаве првих случајева заразе вирусом корона¹ у Кини крајем 2019. године, а затим и у Србији у марту 2020. године, и његовом ширењу по читавој планети, сведочили смо турбулентним променама у свим сферама друштва, од економије, здравства, школства, политике и привреде, до корених промена у друштвеним животима сваког појединца. Култура и библиотеке, наравно, нису поштеђене. Од проглашења ванредног стања Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“ затвара за кориснике своја и врата свих својих огранака (16. марта 2020. године).

Суочени са пандемијом вируса корона, потпуно новом и непознатом појавом, са недовољно јасним смерницама добијеним од надређених установа, са великом одговорношћу према својим корисницима, у почетку прилично импровизујемо. Једино у шта смо, у тим првим данима били потпуно сигурни, је да не можемо да седимо скрштених руку и немо посматрамо

¹Постоји више варијанти писања ове конструкције, али доминирају две: *вирус корона* и *коронавирус*. Аутор рада се определио за прву, јер је Одлуком Одбора за стандардизацију српског језика, на челу са др Сретом Танасићем, одлучено да се за једину правилну варијанту узме атрибутивна конструкција, код којих, по правилу, шири појам долази испред ужег. Тако по аналогији са синтагмама истог типа - река Морава, бактерија стафилокока, болест туберкулоза имамо и -*вирус корона* (прим.аут.)

како страх и паника улазе у сваку пору друштва. Желели смо да понудимо алтернативу, да дамо свој допринос општем добру, колико и како ко може. Тако се у нашој Библиотеци организујемо према сопственим могућностима, у покушају да доскочимо корони како знамо и умемо. Чак и у време када смо били потпуно затворени (16.3.2020 - 11.5.2020) непрестано смо радили, свако у својој области и са својим задужењима. Неко је дежурао при телефону у просторијама Библиотеке и био доступан и спреман да пружи корисницима тражене информације, други су били у контакту са корисницима на друштвеним мрежама, трећи су пратили одлуке Кризног штаба и Владе РС и обављали правне послове у вези са тим, четврти су без паузе радили каталогизацију и унос грађе у електронску базу, пети су осмишљавали садржаје за анимирање најмлађих корисника. Све време благо паралисани страхом и неизвесношћу. Затечени, неприпремљени, уплашени и збуњени, али са осећајем дуга и моралне обавезе, давали смо све од себе у датим околностима, и то нам се тада чинило довољно.

Данас, након годину дана временске дистанце, имамо ширу и јаснију слику тог периода и свог друштвеног статуса и утицаја. Потврђујемо актуелност тврдње Ж. Вучковића да „брзина и спремност библиотека да своје циљеве прилагоде технолошким и друштвеним променама и данас и убудуће представљаће меру њихове виталности и друштвеног статуса и утицаја.“² Прилагођавање променама својих циљева и начина њиховог достизања постаје императив у свакој делатности, па тако и у библиотечко-информационој. Анализирајући програмске активности библиотека у последњих годину дана, и њихову прилагодљивост раду у условима пандемије, увиђамо да су се неке од њих у измењеним околностима снашле одлично, док су друге мало више „лутале“ у тражењу примењивог начина

²Жељко Вучковић, *Јавне библиотеке и јавно знање* (Нови Сад: Библиотека Матице српске: Футура публикације, 2003), 5.

да помогну друштву и својим корисницима. Првима треба одати јавно признање и похвалу, и надати се да ће у будућности, кроз разне радионице, објављивање стручних радова, семинаре и курсеве делити са колегама своја знања и искуства. Оне друге, пак, никако не треба строго критиковати и обесхрабрити, већ им треба помоћи да увиде своје пропусте и недостатке, и да пронађу начине да их побољшају. Свако се у кризним временима понаша другачије, неко одмах дела, некога страх паралише, а неко пориче новонасталу ситуацију, и једноставно чека повратак на старо, у своју зону комфора.

Време промена и изазова, које још није потпуно иза нас, а није извесно ни када ће бити, треба посматрати као лекцију, као подвлачење црте, свођење рачуна са самим собом. *Шта све као библиотекар знам да радим, у чему сам вешт, колико је то другима потребно, колико је употребљиво у новим околностима? Шта још треба да научим?* Све то су питања која би свако од нас требало себи да постави, да реално сагледа своје могућности и направи план за даље лично и професионално усавршавање. Могућности за опстанак, развој и напредак библиотеке веће су, ако се компетенције библиотекара стално обогаћују. Руководиоци би, такође, након годину дана од почетка кризе, требало да ревидирају своје планове и стратегије, као и организацију примене тих планова и стратегија, посебно због тога што кризна времена још нису потпуно иза нас.

У такозваној новој реалности, другачијим условима рада и неопходности све чешћег излаза у „онлајн свет“, увиђамо да је велика потреба за додатним знањима и вештинама библиотекара (овде се, пре свега, мисли на развој информатичке писмености, савладавање програма за обраду фотографија, звука и видеа, осмишљавање и вођење промотивних активности и кампања на друштвеним мрежама и сл). Како је опште познато да је ланац јак онолико колико је јака његова најслабија карика, јасно је да треба да се анализира ланац вредности установе, и

стална пажња посвети оснаживању како сваке „карике“ појединачно, тако и „ланца“ у целисти. Потребно је да се направе дугорочни планови едукације запослених, у складу са њиховим постојећим склоностима и вештинама, а са циљем да се усаврши и прошири спектар услуга које пружамо својим корисницима „Јавно библиотекарство данас снажно усмерено ка темељном преиспитивању и проналажењу свог професионалног и друштвеног смисла и оправдања, као и ка утемељењу нове теоријске и практичне парадигме, прилагођене потребама и захтевима информатичког доба, уз истовремено очување свог хуманистичког језгра и изворне просветитељске мисије.“³ Дакле, у одабиру компетенција библиотекара, садржаја и услуга, којим би се анимирали корисници у временима измењених околности не сме се занемарити да је „циљ јавних библиотека да доприносе квалитету живота, да промовишу концепт демократског друштва и да доприносе људској срећи и развоју човекове свести о себи, о другима и о природној околини.“⁴ У непрестаном трагању за занимљивим и примамљивим садржајима, и креирању истих, којима ћемо привући пажњу корисника, лако може доћи до удаљавања од нашег примарног циља. Ту се опет подсећамо на значај подизања професионалних компетенција библиотекара, на којима је свакога дана, са сваким изласком из традиционалних задужења, све већа одговорност.

Поред свих изазова и тешкоћа са којима се Библиотека суочавала последњих годину дана, остала је упорна у настојањима да једнако одговорно обавља све своје основне функције, како образовне, информационе и културне, тако и рекреационе и забавне. Колико је у томе била успешна показаће време.

³ Жељко Вучковић, *Јавне библиотеке и јавно знање* (Нови Сад: Библиотека Матице српске: Футура публикације, 2003), 6.

⁴ Исто, 22 стр.

Ако се подсетимо тврдњи Алберта Ајнштајна да се управо у кризи рађају инвентивност, открића и велике стратегије, или речи Изабеле Аљенде, која истиче да кризе и невоље често постају прилика за унутрашњи раст, онда је јасно да ову кризну годину иза нас треба да окренемо у своју корист, и на основу ње урадиммо вредносну самопроцену. Да резимирамо шта смо из свега научили- *summa summarum*:

- Једина апсолутна извесност су промене.
- Без обзира на правне регулативе, библиотека се суштински ослања само на своје запослене, и зато у њих треба континуирано и плански да улаже, подижући и богатећи њихове компетенције.
- Као подржаваоци концепта целоживотног учења, Библиотеке треба да постану *целоживотне учионице*⁵ (места континуираног неформалног образовања), у којима ће се и сами библиотекари налазити у улози ученика. Формално образовање је врло „једнострано“ и не излази много из уобичајених колосека, а у временима кризе потражња за одређеним теоријским и практичним знањем и вештинама се значајно мења. Једна од предности неформалног образовања је флексибилност обуке и боље прилагођавање потребама појединаца у одређеним друштвеним околностима. Библиотека, свакако, није школа, али је место иновација и увек прати и одговара на потребе својих корисника.
- „Највећа опасност у турбулентним временима није сама турбуленција, него деловање по јучерашњој логици.“ (Питер Друкер)

⁵Тања Вуковић и Марија Радуловић, „Библиотека као учионица зед генерације“, *Иновације и трендови у библиотекарству : зборник радова XV међународне конференције БДС, Београд-Чачак, 12-14 децембар 2018.* (Београд: Библиотекарско друштво Србије, 2019.), 168.

„Не опстају најјачи припадници једне врсте, нити најинтелигентнији, него они који се најбоље прилагођавају променама.“ (Чарлс Дарвин)

ЛИТЕРАТУРА

1. Вуковић, Тања, Марија Радуловић. „Библиотека као учионица зед генерације“, *У Иновације и трендови у библиотекарству : зборник радова XV међународне конференције БДС, Београд-Чачак, 12-14 децембар 2018*, уредник Богдан Трифуновић, 167-176. Београд: Библиотекарско друштво Србије, 2019.
2. Вучковић, Жељко. *Јавне библиотеке и јавно знање*. Нови Сад: Библиотека Матице српске: Футура публикације, 2003.
3. Илић, Дубравка, Данијела Ковачевић Микић, Биљана Лукић, Богдан Трифуновић. *Библиотечке компетенције за XXI век : приручник за школске библиотекарске*. Чачак: Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, 2019.
4. Милер, Жоел и Жан-Луј Милер. *Менаџмент библиотека : руковођење запосленима*. Београд: Слио: Народна библиотека Србије, 2006.

Марина Крањчевић
 Мирјана Белошевић
 Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ Рума
mar8rad@gmail.com
decjeaudiobajke@gmail.com

КЊИЖЕВНО – КУЛТУРНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У СРЕМУ

Срем, област између две моћне реке – Дунава и Саве. Поприште историје и многобројних народа, битака, судбина, села, градова и сусрета различитих цивилизација... Према старој легенди и предању, када је Бог делио земљу људима, Сремац се успавао, па је закаснио. Бог се сажалио на Сремца, па му је дао оно што му је преостало, парче своје баште – раја! Плодну, богом дану земљу у загрљају две велике реке, са Фрушком гором. На таквом простору било је много догађаја и судбина који су изнедрили неке од највећих и најпознатијих писаца, песника, књижевника и револуционара. Златно доба за те људе је био период од 19. и прве половине 20. века. Овај простор није био шкрт, па су се међу именима најпознатијих Сремаца нашли људи попут Јована Јовановића Змаја, Бранка Радичевића, Доситеја Обрадовића, Милице Стојадиновић Српкиње, Јована Грчића Миленка, Слободана Селенића, Милеве Марић Ајнштајн, Бране Црнчевића, Атанасија Стојковића... Спомен на њих данас одржавају школе, музеји, културна дешавања и манифестације. Све су вредне помена, а ми ћемо побројати само неколицину оних које се и данас одржавају у Срему.

БРАНКОВО КОЛО

Бранково коло, културна институција, живи споменик Бранку Радичевићу, је својеврсна његова задужбина, коју краси септембарска манифестација у Сремским Карловцима, на Стражилову и у Новом Саду. Она негује висок креативни однос према баштини, али и према савременим нашим и светским духовним вредностима.

Сваке године додељују се *Бранкова награда Друштва књижевника Војводине, Печат вароши сремскокарловачке* и награда *Бранко*, листа Невен.

Главна манифестација је сачињена од песничких, књижевних, сценских, драмских, музичких, ликовних, образовних, духовних и других програма. Ова манифестација води рачуна о младој генерацији, дајући место посве младим и недовољно афирмисаним писцима и уметницима, дајући им шансу за улазак на позорницу јавног литерарног и духовног живота.

Поред угледних гостију из света литературе, стални гости Бранковог кола су и драмски уметници највишег ранга. Ту су и најзначајнија сликарска имена као и бројни музички ансамбли. Манифестација се одржава сваке године у септембру, а претходе јој Пролећни Бранкови дани који се одржавају у част рођења Бранка Радичевића.

СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА

Сусрети библиографа представљају стручно-научни скуп посвећен теоријским и практичним аспектима српске библиографије. Домаћин и организатор ове манифестације је инђијска библиотека “Др Ђорђе Натошевић”. Посвећена је успомени на др Георгија Михаиловића, Инђинчанина, аутора капиталног дела „Српска библиографија XVIII века“.

Захваљујући овој манифестацији у стручним круговима

и широј јавности се истиче суштина и значај библиографије, као извора информација и претпоставке бављења било којом научном дисциплином. Установљена је на Сабору библиотекара Срема, 1982. године, а први пут је одржана 1983. године. Пракса је да овај својеврсни научни скуп библиотекара и библиографа буде посвећен важним годишњицама. Од 1996. године на Сусретима библиографа додељује се награда *Митровданска повеља*, која од 2012. године мења назив у *Награда Душан Панковић*. Од 1987. године Сусрети библиографа се одржавају бијенално. Након сваког одржаног скупа, саопштени научни радови публикују се у Зборнику радова Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића. Неки бројеви Зборника радова налазе се у великим светским библиотекама, као што је Конгресна библиотека у Вашингтону.

САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Српска читаоница у Иригу, прво и најстарије грађанско читалиште у српском народу, од 1962. године организује Сабор библиотекара Срема. Ова јединствена манифестација окупља библиотечке раднике Срема, али последњих година и библиотекаре Србије. Замишљен је као радни скуп библиотекара, а традиција Сабора је обележавање неког јубилеја, беседа, дружење са писцем у подне и пригодна изложба која улепша скуп, као и додела *Доситејеве награде* за допринос у библиотекарству. Печат овог скупа чини пажња домаћина, да дружење заокружи посетом неком сремском месту са богатим културним или духовним наслеђем. Својим разноликим програмом овај сусрет представља посебно задовољство за нашу струку. У пријатној и домаћинској атмосфери размењују се стручна искуства, али и склапају будуће сарадње и лепа пријатељства.

МИЛИЦИ У ПОХОДЕ

Да би се на својствен начин обележило дело познате српске песникиње Милице Стојадиновић Српкиње, Српска читаоница у Иригу је још 1970. године установила меморијалну манифестацију “Фрушкогорски књижевни сусрети”, који већ од 1975. године прерастају у манифестацију Књижевни сусрети “Милице у походе”. Од тада се она одржава у Новом Саду, насељима Буковац (где се родила) и у Врднику (где је живела). Циљ манифестације је очување и неговање сећања на уметничко дело, живот и рад једне од првих српских песникиња. У програмима учествује више десетина песника, ликовних, музичких и драмских уметника, ученици и наставници основних школа. Манифестацију чине изложбе, уметнички програми, књижевне вечери, обиласци манастира и песникињине куће. У оквиру програма додељује се и награда за књижевни опус на српском језику и објављује Зборник сусрета. У оквиру програма од 1994. године додељује се и престижна књижевна награда за поезију *Милица Стојадиновић Српкиња*, коју додељује Завод за културу Војводине за комплетан књижевни опус.

КЊИЖЕВНА КОЛОНИЈА

На предлог неколицине културних посленика Градска библиотека “Атанасије Стојковић” у Руми, 2017. године основала је Румску књижевну колонију. Она је резултат заинтересованости румске библиотеке за представљање дела и аутора савремене српске књижевности. Колонија сваке године окупља неколико књижевника, који у току свог боравка у Руми пишу на одређену тему. За време трајања Колоније, они наступају и у неким од околних места, дружећи се са читаоцима и представљајући свој стваралачки рад. На овај начин доприноси се додатном културном повезивању суседних

града, али и афирмацији саме Колоније. Рад Румске књижевне колоније сваке године представља се у зборнику, који садржи књижевне прилоге учесника, као и њихове текстове на задату, међусобно договорену тему.

ДАНИ СЛОВЕНСКЕ ПИСМЕНОСТИ И КУЛТУРЕ

Као оснивач и домаћин, Градска библиотека у Руми нарочито је поносна што је изнедрила културну манифестацију Дани словенске писмености и културе, која је управо обележила деценију свог постојања. Она представља веома важан културно-уметнички догађај не само за Руму и њене грађане, већ и за Срем, Србију, али и све словенске земље. Манифестација може да се похвали богатим програмом, као и уваженим учесницима: амбасадорима словенских земаља у Републици Србији, секретарима и аташеима за културу, академицима, књижевним критичарима, универзитетским професорима као и осталим културним посленицима из Србије и иностранства. Поред веома важног духовног сегмента манифестације, она се великим делом бави и културним наслеђем, али и савременим културно-уметничким појавама на културној мапи свих словенских земаља. Како је 2020. година донела много тога неочекиваног, тако је и ова манифестација морала да изнађе нов начин и прилику за свој опстанак. С обзиром да је стекла углед и пажњу јавности, коју је требало очувати, манифестација је овом изазову доскочила тако што је реализована онлајн. Ово је био и показатељ да култура опстаје упркос свим непредвиђеним околностима.

МИЛИЦИ У ПОХОДЕ

Да би се на својствен начин обележило дело познате српске песникиње Милице Стојадиновић Српкиње, Српска читаоница у Иригу је још 1970. године установила меморијалну манифестацију “Фрушкогорски књижевни сусрети”, који већ од 1975. године прерастају у манифестацију Књижевни сусрети “Милице у походе”. Од тада се она одржава у Новом Саду, насељима Буковац (где се родила) и у Врднику (где је живела). Циљ манифестације је очување и неговање сећања на уметничко дело, живот и рад једне од првих српских песникиња. У програмима учествује више десетина песника, ликовних, музичких и драмских уметника, ученици и наставници основних школа. Манифестацију чине изложбе, уметнички програми, књижевне вечери, обиласци манастира и песникињине куће. У оквиру програма додељује се и награда за књижевни опус на српском језику и објављује Зборник сусрета. У оквиру програма од 1994. године додељује се и престижна књижевна награда за поезију *Милица Стојадиновић Српкиња*, коју додељује Завод за културу Војводине за комплетан књижевни опус.

КЊИЖЕВНА КОЛОНИЈА

На предлог неколицине културних посленика Градска библиотека “Атанасије Стојковић” у Руми, 2017. године основала је Румску књижевну колонију. Она је резултат заинтересованости румске библиотеке за представљање дела и аутора савремене српске књижевности. Колонија сваке године окупља неколико књижевника, који у току свог боравка у Руми пишу на одређену тему. За време трајања Колоније, они наступају и у неким од околних места, дружећи се са читаоцима и представљајући свој стваралачки рад. На овај начин доприноси се додатном културном повезивању суседних

града, али и афирмацији саме Колоније. Рад Румске књижевне колоније сваке године представља се у зборнику, који садржи књижевне прилоге учесника, као и њихове текстове на задату, међусобно договорену тему.

ДАНИ СЛОВЕНСКЕ ПИСМЕНОСТИ И КУЛТУРЕ

Као оснивач и домаћин, Градска библиотека у Руми нарочито је поносна што је изнедрила културну манифестацију Дани словенске писмености и културе, која је управо обележила деценију свог постојања. Она представља веома важан културно-уметнички догађај не само за Руму и њене грађане, већ и за Срем, Србију, али и све словенске земље. Манифестација може да се похвали богатим програмом, као и уваженим учесницима: амбасадорима словенских земаља у Републици Србији, секретарима и аташеима за културу, академицима, књижевним критичарима, универзитетским професорима као и осталим културним посленицима из Србије и иностранства. Поред веома важног духовног сегмента манифестације, она се великим делом бави и културним наслеђем, али и савременим културно-уметничким појавама на културној мапи свих словенских земаља. Како је 2020. година донела много тога неочекиваног, тако је и ова манифестација морала да изнађе нов начин и прилику за свој останака. С обзиром да је стекла углед и пажњу јавности, коју је требало очувати, манифестација је овом изазову доскочила тако што је реализована онлајн. Ово је био и показатељ да култура опстаје упркос свим неподвиженим околностима.

ЛИТЕРАТУРА

Ивков-Цигурски, А., Ромелић, Ј., Лазић, Л., (2012). *Фолклорно наслеђе у туризму Срема*. Нови Сад : Природно-математички факултет.

Милошевић, М. В. (уред.) (2016). *Фрушка гора*. Београд : Службени гласник : Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ; Сремска Каменица : Национални парк Фрушка гора.

Пурешић, Д. (уред.) (2018). *Румска књижевна колонија „Рума 2017“*. Београд : Народна библиотека Србије.

Лепосава Радојевић
 НБ „Др Ђорђе Натошевић“ Инђија
 leposavaradojevic@gmail.com

МОЈСИЈЕ БИЗУМИЋ И ЂОРЂЕ АНЂЕЛКОВИЋ –
 ЗАСЛУЖНИ И ЗАБОРАВЉЕНИ ЖИТЕЉИ НОВОГ
 СЛАНКАМЕНА

Мојсије Бизумић је рођен 1842. године у Нерадину. Завршио је учитељски курс у Митровици, Препарандију у Сомбору и учитељски течај у Новом Саду. Прво учитељско место му је било у Опатовцу 1865/66. Оженио се Љубицом која му је била верни пратилац и сарадник у свим његовим активностима. Забележено је да је Мојсије 1864. године дао прилог 2 ф. за Фонд Школског листа. Осим што је био претплатник, био је и његов дописник. Слао је драгоцене вести и чланке из којих сазнајемо пуно о школи и месту Новом Сланкамену, у које је за учитеља дошао школске 1867. Поред *Школског листа*, сарађивао је и у *Гласу народа*, *Земунском гласнику*, часописима *Српска народна школа* и *Нова школа*.

О свом учитељском позиву написао је следеће: *„Непрестано тежио сам још од колевке своје да се учитељском звању посветим. Постигао сам тај свој давножељени циљ... прво да своје звање савесно обављам, друго да школску месну књижницу заведем и у њу полезне књиге које се врлина школских тичу набавим, јер од полезних књига и науке сва нам боља будућност и народна просвета зависи“.*

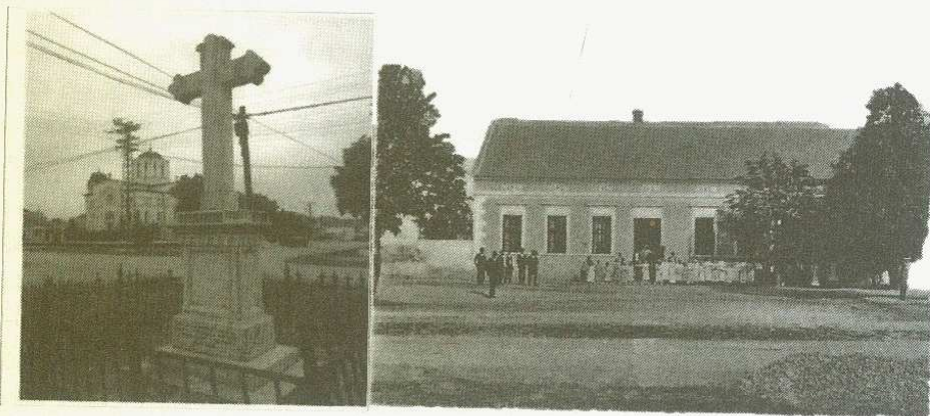
Оставио је траг о књигама које је прикупио, као и о дародавцима. Водио је преписку са Аном Карацић, удовом В. Карацића и Ђуром Даничићем. У свом допису Земунском гласнику он јавља да му је на његову молбу Ана Карацић послала 1. децембра 1868. год. књиге у вредности од 10 ф, те да му је у свом писму обећала да ће школској књижници, *докле год издавала буде дела свога блаженопочившег супруга и докле год жива буде о своме трошку књиге слати.* Ђура Даничић је исте године послао књиге, такође у вредности од 10 ф, и питао колико књига Старог и Новог завета би било потребно за ђаке да им на поклон пошаље. Бизумић каже да је истог дана одговорио на ово љубазно писмо и понуду.

Књиге су поклањали трговци сланкаменачки Павел Натошевић и Васа Јовановић, као и Марија Радојчић, рођ. Кривоац из Земуна. Она је сланкаменачкој српској школи поклонила 33 књиге. Мојсије Бизумић се јавно захваљивао дародавцима и позивао и друге да следе њихов пример. Можемо закључити да је *прва и најстарија књижница у нашој општини основана 1868. године у Новом Сланкамену.*

Од самог доласка у Нови Сланкамен, Мојсије Бизумић извештава о школи и настави. Тако је у Школском листу од 30. 11. 1868. објављен чланак *„Српска школа у Новом Сланкамену“.* У њему пише да Нови Сланкамен као насеље и део Војне

крајине датира из 1783. године, када су се населили народи различитих националности и вера. Све до 1. октобра 1867. када је отворена српска школа, одлазила је српска младеж у Стари Сланкамен на науку. Прва српска школа била је у кући Паје Натошевића. И пре него што је 1873. сазидана нова школа, само финансирање школе и учитеља било је из фонда Ђорђа Т. Анђелковића. Наиме, Бизумић о томе пише: *„1867/8. год. по завештању неумрлог мецената и добротвора Ђорђа Анђелковића, иначе Бугарина, у Новом Сланкамену српско-народну школу отворише, у којој се данашњим даном 46 ученика васпитава и учи. Кома пак можемо Ново-Сланкаменски Срби захвалити, што је то завештање у живот ступило? Само одличној породици Натошевић, заправо господи Аци и Павлу Натошевићу. Они су толико својом снагом и упливом учинили, да данас учитељ плаћу од 360 ф. годишње прима“*

Анђелковић је својим завештањем од 12. маја 1848. оставио *„пет хиљада сребра у звечећем новцу“*, да се од интереса, кад толики порасте, подигне српска школа и да се после од интереса учитељ плаћа. Управо после годину дана преминуо је овај неумрли српски добротвор. Основ школе освећен је 20. јуна 1873. Осим Анђелковића, мецене српске школе били су и Нићифор Роксић са 50 ф. и Прока Натошевић са 300 ф. Ђорђе Анђелковић оставио је још једну суму, да се пред српском школом у спомен његов подигне велики мраморни крст. То завештање покојниково извршено је 23. јула 1880. г. На освећењу крста говорио је парох М. Живковић. Каменорезац је био Јован Шомањи из Новог Сада. Око подизања овог крста посебан труд је уложио општински начелник Паја Сајферт.

Крст посвећен Ђ.
Анђелковићу

Школа подигнута средствима Ђ.
Анђелковића

Иначе о Анђелковићу се, осим ових Бизумићевих бележака, веома мало зна. Непознато је где и када је рођен. У једној белешци у Сербским народним новинама из 1846. каже се да су у време велике глади, оскудице и скупоће изазване сушом, поједини богатији трговци као Георгије Анђелковић, помагали сељацима семеном, храном, новцем и зајмовима.

Из списка пренумераната сазнајемо да је био пренумерант неколико књига у периоду од 1820 до 1840. године. То су књиге: *Милош Обилић, јуначко позориште у пет ђвиствија 1828, Бои код Наварина или Разореније турске флоте 1829, Бой на Косову или Миланъ Топлица и Зораида 1828, Руководителъ к' изгубљном здрављу от Константина Пеичић 1834, Житије пресвяте, пречисте, преблагословенне, славне Владычице наше Богородице и присно-дѣве Маріе стисанно Иоанномъ младшимъ Беричемъ 1835, Покондирена тиква 1838, Тврдица 1838.* Из тих спискова сазнајемо да је био трговац житом - *житар*. Књиге је куповао и намењивао своје сину

Тимотеју – Тими који је трагично настрадао. О овом догађају сазнајемо из аутографа *Мој отац* Ђорђа Војновића, чија је тетка Ана Војновић била удата за Тимотеја. Она се после његове смрти удаје у Инђију. На најстаријем Инђијском гробљу налази се споменик Ани Анђелковић, супрузи Ђорђевој, на коме је урезан текст *да споменик из благородности воздиже бивша супруга Тимотеја Анђелковића, сада удата за Георгија Стерица.* Споменик је подигнут 1858. године.

О Мојсију Бизумићу знамо још да је био и активни учесник Учитељских скупштина у Загребу (1871) и Земуну (1881), на којој је имао запажен предлог да се побољша материјални положај учитеља и да се уз повољније услове пензије обрачунавају. Јеромонах Михаил Ранковић написао је веома похвалан текст после школског испита одржаног 10. августа 1875. Он наводи „неуморни радник Мојсије Бизумић врло добро и темељно познаје своју свету учитељску задаћу. Тај радник је познат у свом милом српству да је поверену му младеж у потпуном знању унапредио, трудећи се нарочито у природословљу, природопису, земљовиду, писању и цртању, добром и разумљивом читању, декламовању народних песама, црквеном појању и народном певању“. У тексту се каже да је учитељ веома леп школски врт однеговао који „свима нама за образац служити може“. У свему му помаже супруга Љубица, која се посебно трудила око рада са женском школском младежи (Љубица Бизумић послала 1866. године прилог од 40 новчића за Фонд Школског листа и била прва Српкиња приложник тог Фонда). Најбољи ученици награђени су „красним и полезним књигама“.

У *Гласу народа* Бизумић је објавио више чланака. У чланку *О вечерњој школи* позива становнике села да у зимском периоду, када нема посла у пољу, дођу у вечерњу школу где ће их он бесплатно подучавати о домаћој и пољској привреди, о новим мерама које ће на снагу ступити и другим важним стварима које се тичу сељака. У чланку *Искрена реч родитељима наше школске младежи* говори о важности школе и образовања, да је деци важна душевна храна те да их у храм просвете т. ј. у школу драговољно доведу. Забележено је и да је био приложник српског народног позоришта у Новом Саду (1873).

Мојсије Бизумић је умро 29. марта 1884. г. Сахрањен је на старосланкаменачком гробљу. На споменику, који одолева зубу времена и људској равнодушности и немару, испод имена стоји *србски народни учитељ*. У те три речи садржан је опис његове родољубиве и просветитељске мисије. Споменик је подигла супруга Љубица.

Као и многи други наши заслужни преци, учитељ Бизумић и добротвор Ђорђе Анђелковић и њихова светла дела су неправедно заборављени. Овај текст је мали израз захвалности и поштовања за оно што су учинили за наш народ и наш завичај.

ЛИТЕРАТУРА

Krznarić, Mirko (1978). Novi Slankamen: prilozi monografiji. Novi Slankamen: Mesna zajednica, Organizacioni odbor za organizaciju nastupa u VI ciklusu TV emisije "Znanje-imanje".

Пузић, Предраг (2019). *Азбучник српских учитеља у Срему: 1718-1918*. Пећинци: Народна библиотека.

<http://ubsm.bg.ac.rs/cirilica/zbirka/novina/skolski-list-1858-1901>

<http://ubsm.bg.ac.rs/cirilica/zbirka/novina/glas-naroda-1871-1875>

<http://ubsm.bg.ac.rs/cirilica/zbirka/novina/zemunski-glasnik-1867-1869>

Мирјана Косановић
ОШ „Трива Витасовић Лебарник“
Лаћарак

УМИВАМ ДУШУ ПУТЕВИМА КОЛИМА МЕ КЊИГА ВОДИ

Не волим књиге у електронској форми. Потребно ми је да осетим њену тежину у руци и папир под прстима.

Волим да застанем, размислим, да се вратим на мисао која се издвојила као острво у мору и да нагнута над њом ћутим. Дивим се како је вешто упакована у реченицу која ми је одавно на врх језика, али никад нисам успела да је кажем тако прецизно и јасно. У њој и зарези живе тајанственим животом и опирају се тачки која би да доврши мисао. Упијам речи у себе и тражим потврду у личном искуству. Опет ћутим. Скоро да ништа нисам прочитала, а да бих рекла да је било узалуд. Ако сам на нешто могла са сигурношћу да рачунам, то је на књигу на крају дана, када палим лампу, узимам је у руке да њом заокружим дан. Није имала ту моћ да ме успава, већ разбуди, толико да дочекам ситне сате и заборавим на сан. Не умем да читам у возу, у аутобусу и да јој на станици, на којој силазим заклопим корице и одложим је у торбу. Књига за мене никад није била забава, њом нисам убијала време, већ умивала душу. Уз њу сам проживела мноштво живота, ходала улицама непознатих градова увучена у чаробни временплов. Њени јунаци су ме опседали, улазили у мој живот, са мном доручковали, шетали, а ја са њима плакала, радовала се, стрепела, расправљала се, учила, питала се, ћутала.

Била испровоцирана судбином, карактером, природом...тражила одговоре на егзистенцијална питања о смислу живота, о смрти, о љубави, о достојанству, о верности, о правди.

Тешко ми је да издвојим омиљене писце. Знам само да се добро осећам уз Достојевског, Толстоја, Чехова, Андрића, Селимовића, Јустина Гордера, Маркеса, Памука, Муракамија, Исидору, Светлану Велмар Јанковић, Јелену Ленголд, Пола Остера, Мо Јена, Ју Хуа... Од класика до савременика, путујем корацима од седам миља, да се уверим да није све речењо и завршено и да садашњост чува речи и за своје време. Приче које чекају да буду записане и да за неког једног дана постану класик. И тако сам у својој кући направила личну библиотеку и како би рекао Цицерон, подарила јој душу.

Парафразираћу Кафкине речи и рећи да је свака добра књига била секира за залеђено море у мени. Она ме је чувала од зла, протраћеног времена, уливала поверење да докле год постоје људи који пишу на начин да лече душу, овај свет мора бити добро место.

Читање је једна од ретких страсти која ме не напушта. Зависник од књиге. Волела бих да само овакве зависности постоје. Њих не треба лечити.

Оливера Мудрић
ОШ“Јован Јовановић Змај“
Сремска Митровица
nanabebac@gmail.com

МИРИС КЊИГЕ

Полако отварам златносмеђи пакет, пазећи да грубим маказама не оштетим благо скривено слојевима хартије за паковање пакета и селотејпа излепљеног да му да чврстину. Задовољно се осмехујем док узимам прву књигу са врха отвореног пакета, нежно прелазим преко тврдих корица, отварам је и у себе упијам мирис новог. Помислим да сам вероватно прва особа која је на овај начин додирнула ту књигу, прва која је упила мирис свежине нових, неизлистаних и недирнутих страница. „Дневник Ане Франк“ држим нежно, прва је у мојој библиотеци, дуго сам је прижељкивала... На корицама илустрација благо осмехнуте, смеђе девојчице, дуге, валовите косе која мисли и осећања предаје оловци и папиру не слутећи да ће тај запис срца читати милиони људи. Не слутећи, да ће постати симбол страдања људи свог народа, не слутећи ни да ће stradати, јер сви се ми надамо животу, слаavimo га, о њему пишемо и за њега се боримо. Књига је нова, али прича, још болнија, што је стварна, истинита је, печат времена не толико давног, можда тек дужине једног живота, једног корака, али је ко зна које већ издање доживела из људске потребе да разуме, себи објасни, где престаје човечност и када настаје зверство. Многа ће је поколења још читати, из ње учити о емпатији, о

вредности појединца, надам се, али она прва издања ове књиге она која немају мирис новог из 1947., први печат након ратног разарања, баш она издања која су читана са сузама препознавања, заједништва, е, та издања, баш те књиге би поред Анине приче, односно приче младе Анелис, могла да испричају и многе друге.

Пут књиге је у библиотеци као уходана стаза, знан и познат сваком библиотекар, од приспећа до последњег читања. Од сваке се растајемо са необичним осећањем, када у руци држимо књигу, пожутелу, излистану, искрзаних страница и корица свесни да је крај и да је више не можемо предати у руке читаоцу. Таква књига, читана стотинама пута је један живот за себе. Живот књиге. Она је временом добила и старачке пеге и упила милион уздаха, суза, осмеха, надања и очекивања, цео један спектар у зависности од оног записа тамног мастила. Као тинејџер обожавала сам едицију „Плаве птице“. Ритуално на сваком сајму књига потражим мање познатог писца јавности, Јана Ларија и његову књигу „Карик и Ваља“, пустоловну књигу, зачињену знањем из ботанике, зоологије, инсектологије, и купим је. Ње нема у новим издањима и ја је налазим једино у антикварницама. И онда бирам дете којем ћу ову књигу поклонити.

Та едиција је била специфична по илустрацијама стрипског карактера, па је чак и слика на омоту књиге постала врло важан детаљ при одабиру наслова. Признајем, да сам као дете прво превртала странице да видим да ли су ми ликови довољно лепо и занимљиви, па тек онда узимала књигу на читање. Тек, касније, у неким годинама сам нешто сазнала и о илустратору, Божидару Веселиновићу који је у више случајева

био заслужан за имагинацију ликова с којима сам одрастала, плакала са њима и смејала се. Јана Лирија књига, коју сам поменула је једна од прва три наслова која су у овој едицији изашла за време Другог светског рата, писац књиге је због политичких неслагања завршио у Сибиру по казни, а човек који је основао ову едицију, чувени београдски издавач и књижничар Геца Кон заробљен за време рата, заједно са целом својом породицом одведен у логор и убијен. Опет се вратих на страдање људско, нането руком човека. Није ли то облик канибализма, једење људске душе, уништавањем културе и вредности? Тешка тема, изазвана данас притиском пандемије која је ударила печат нашем времену.

Тишина. Ништа није бучније од тишине у школи. Пала је преко нових наслова на столу и попут отежале прашине на старе, некад листане, читане... Лепа библиотека, с душама уметника, научника, педагога – за сваког понешто.

Држим књигу у руци, миришем је. Питам се какав ли ће бити печат њеног времена. Хоће ли остати, тако непрочитана, млада, неизлистана. Зар неће испричати своју причу, научити, пренети, покренути емоцију? Створити бољег човека, или барем загребати, покренути размишљање...Када читате књигу потпуно је на вама да створите поред писца свој мали лични космос. Читате и замишљате. Када гледате филм, екранизацију исте, крадете туђ космос, али нека, боље и тако него никако. Доћи до читаоца данас је тешко. Младих поготово. Стари су се саживели са мирисом књиге као старим познаником са којим морају да попију макар поподневну кафу. Нова, млада генерација, би могла да тражи тај осећај који смо ми имали у нечим за њих бржим, једноставнијим од читања – аудио књизи. Па, добро,

лепа аудио књига је нова нота у симфонији. Боја гласа, топла, и људска може нам подарити нову галаксију. Није згорег да јој се полако окрећемо. Не одрекнемо се мириса бора, храста, а ни мелодије гласа. Можда у њој има више живота и нових врста које не можемо ни да замислимо. Можда је пут да сачувамо човештво и човечанство. Историја почиње од писане речи, наставимо да је пишемо.

Милијана Дмитровић Торма
Библиотека „Глигорије Возаровић“
Сремска Митровица
milijanadmitrovic@yahoo.com

ЈАСМИНА ЖИВКОВИЋ – ЈЕДНОМ У БИБЛИОТЕЦИ
(1961-2020)

Као студент, са матичним местом боравка у Инђији, често сам долазила у Библиотеку. Тамо сам први пут срела њу, Јасмину Живковић. Онижа, љубазна, насмејана, ведра, окретна, ширила је неку пријатну енергију од самог уласка у зграду. Трудила сам се да дођем када је она у смени због њене предусретљивости и посвећености кориснику. Увек спремна да помогне, незауостављива у трагању, на моје : “Нека Јацо, ако нема, немојте се мучити“, одвратила би : “А шта ћу с тобом, морам ти наћи“ и изгубила би се поново међу књигама. То „морам“ је оставило трага на мени, можда и више него што сам мислила. И сама данас не одустанем док не померим и последњу књигу у фонду. Некад нисмо ни свесни колики утицај људи оставе на нас, док не нестану и док не почнемо да размишљамо о њима. И онда се мисли нижу и гранају док не заискре нека скривена сећања.

Први пут сам видеела библиотечки фонд, корисницима недоступан, управо захваљујући Јаци. Једном приликом ме је позвала изван ивице света (библиотечког пулта) да јој помогнем у потрази. Сећам се мириса који ме је запахнуо и тих бескрајних редова књига. Како је Борхес рекао : „Рај сам одувек замишљао као својеврсну библиотеку“ и ја сам имала утисак да сам у самом рају. „Гледај овамо“ рече и попе се часом мердевинама у неке непрегледне висине. Тако ми се бар тада учинило, а делује ми и данас када се присетим. Енергична и бескрајно симпатична, таква је била.

Једном сам заборавила да вратим књиге на време. Дошла сам у Библиотеку одлучна у намери да не платим казну за прекорачење. Дочекала ме је наравно Јасмина. Помислих како сам се извукла, јер се познајемо и пуна самопоуздања јој дадох књиге.

„Касниш“ рече.

„Да, знате имала сам баш тежак испит и нисам долазила кући“ покушах да дам неки танак изговор.

„Зашто нас ниси позвала?“, видех да не планира да ме пусти, али и даље се надах да ћу истерати своје.

„Много сам учила и нисам ни приметила да је прошао рок за враћање књига.“

„Јеси положила испит?“ погледа ме сумњичаво.

„Јесам“, одвратих поносно.

„Дивно, честитам. Твоја казна за прекорачење рока за враћање књига износи 84 динара.“

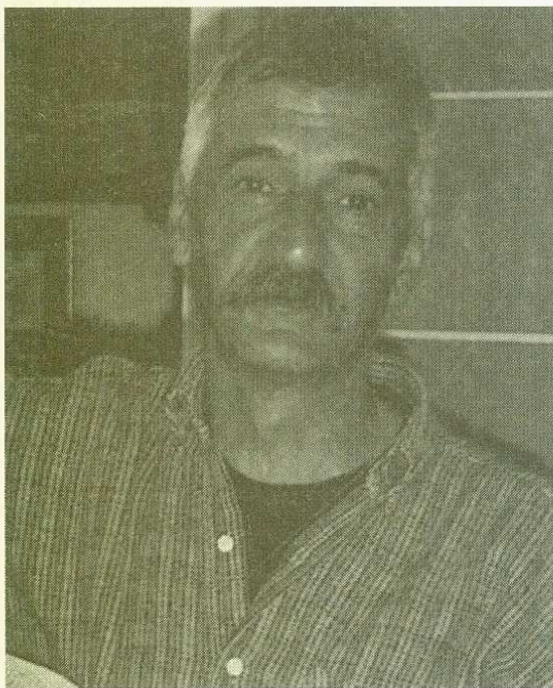
Никад више нисам закаснила са враћањем књига. Никад. Научила ме је да поштујем библиотечка правила.

Прошло је неколико година, преселила сам се у Митровицу и запослила у Библиотеци, да бих на Сабору у Иригу срела, сада колегиницу, Јасмину. Пришла ми је и питала ме да ли сам из Инђије. Сетила ме се. „Кажем ја да си ти наша“, рече са осмехом, а у мени се покрену лавина. Ја, дођошка, туђинка, неприлагођена, неприхваћена, негде сам била „наша“. Можда и први пут у животу. Прође ево читава деценија, а ја, Јасмини захваљујући и даље имам утисак да сам њихова, инђијска, на позајмици у Митровици.

Није ми намера да пишем Јасминину биографију, јер њена биографија јесте траг који је на мени оставила. На свима нама. Пријатељски, добродушан, окрепљујући осмех који је имала за мене корисника и колегиницу. Саосећање и потреба да помогне. Мила и ненаметљива, учинила је да у стресом испуњеном животу бар по књиге одем без страха и nelaгоде. Кад помислим на инђијску Библиотеку, не могу да се отмам утиску да је тамо велика празнина после ње остала. Да је настала пребрзо, отета из наших живота, без разлога, без упозорења. Кад помислим на њу, очекујем да на неком меканом облаку седи и листа небеске књиге. И гледа море.

Ружица Станковић
 Снежана Лађиновић
 Библиотека „Глигорије Возаровић“
 Сремска Митровица
r.stankovic@hotmail.com
snezaladjinovic@yahoo.com

БРАНИСЛАВ РАДИВОЈЕВИЋ
 (1948 – 2020)

Изненада и заувек напустио нас је колега, пријатељ и друг Бранислав Радивојевић, књижничар Библиотеке „Глигорије Возаровић“.

Рођен је 1948. године у Сремској Митровици. Свој радни век у Библиотеци започео је 1978. године. Те године реализована је једна од најзначајнијих акција Библиотеке, оформљена је покретна библиотека којом је руководио Бане.

Било је то својеврсно прегалаштво у ширењу лепе речи и културе и претеча данашњих модерних библиобуса. Десет година је Бане својим комбијем обилазио радне организације и добре књиге и литературу из рафова Библиотеке селио у фабричке хале. Није то пролазило незапажено од шире

друштвене и политичке заједнице, тако да је та акција добила признање Већа синдиката Општине Сремска Митровица. Гашењем ове делатности Банетов посао везује се за рад са странкама у Одељењу за одрасле, одакле одлази у пензију 2014. године.

Мало ко је у митровачком библиотекарству оставио тако јасан потпис и тако дубок отисак, као Бранислав Радивојевић. Радио је као књижничар, врсан познавалац библиотечког фонда, увек спреман да препоручи, поразговара са корисницима, нашали се, помогне млађим колегама.

Ми, колеге звали смо га Бане, његови школски другари Гавран, познаници Брка, а школарци чика Бане.

Разговори са њим били су лековити, знао је кад треба да се нађе некоме, али и кад треба да се склони. Био је проницљив, духовит, колегијалан.

Кроз Банетов књижничарски стаж прошло је неколико директора, доста колега и безброј задовољних читалаца и љубитеља књиге.

Библиотека је била препознатљива по њему, он је као лого стајао на њеним вратима, дочекивао и испраћао знатижељне и верне читаоце.

Међу библиотечким полицама, у искрзаним и пожутелим листовима књига, у каталошким листићима и архивираној картотеци, још увек се наслути неизбрисив траг дуванског дима и тихог негодовања себи у браду: „Ова књига није на свом месту.“

Отишао је тихо, на велику жалост његових најмилијих и нас који смо са њим радили.

Бројне генерације корисника добро су знале Банета, а и он њих. Памте га по препорученим насловима, топлим речима и

понекој добронамерној опомени за невраћене књиге, а небројене хиљаде њих прошле су кроз његове руке.

Сви га памтимо као колегу изузетно ведрога духа, спретног, стручног и предусретљивог. Увек је био спреман за шалу и смех, за сарадњу и увек приправан сваком да помогне. Непроцењив је био његов удео при организовању књижевних вечери, годишњица, поставци изложби и прослава. Његов ведар дух, живахан и чио, динамичан и предузетан, увек окренут оном што је конструктивно и позитивно, дружељубив и човекољубив остаће заувек у нашим мислима и нашим срцима. Успомена на њега обавезује на уважавање и трајно поштовање.

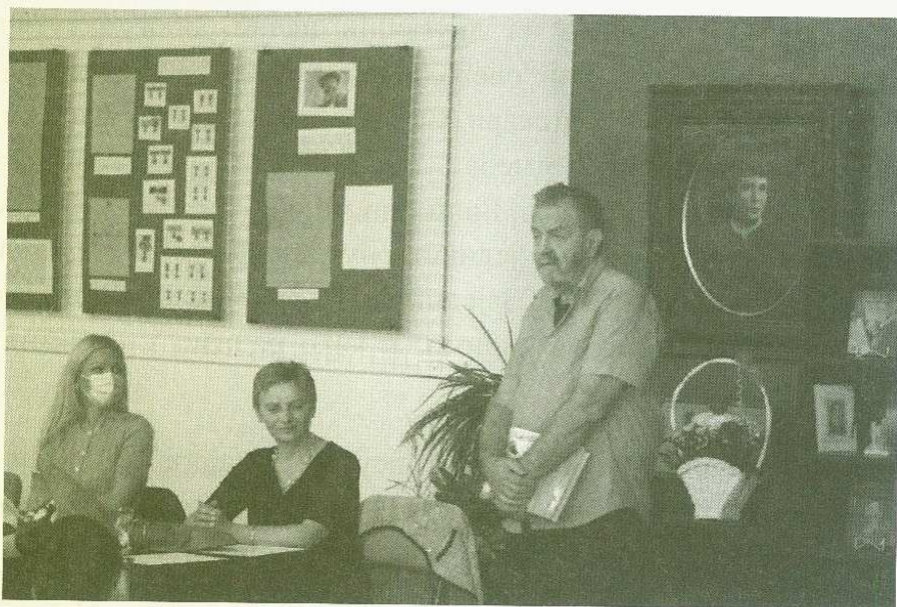
Вера Новковић
Српска читаоница у Иригу
scitaonica@mts.rs

„ЖИВОТ ПИШЕ ПОБЕДНИЧКУ ПЕСМУ“
- 57. САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Петак, 2. октобар 2020. био је празник за библиотекарe. Традиционални Сабор библиотекара Срема одржан је ове године по 57. пут, додуше у знатно измењеним околностима. Ова година је по много чему специфична. Суочени смо са потпуно новом стварношћу која нас је натерала да се замислимо о томе куда идемо, шта чинимо, да још једном преиспитамо скалу вредности коју смо себи поставили, да почнемо да размишљамо и радимо на другачији начин. Због актуелне епидемиолошке ситуације овогодишњем Сабору присуствовали су само сремски библиотекарe. Са нама нису били многи наши пријатељи, значајна имена из области књижевности, библиотекарства и културе. Били смо ми, библиотекарe Срема, који са поносом нгујемо јединствену манифестацију насталу овде у Иригу далеке 1962. Заједнички смо осмислили програм, желећи да покажемо да радимо, и како радимо у отежаним околностима.

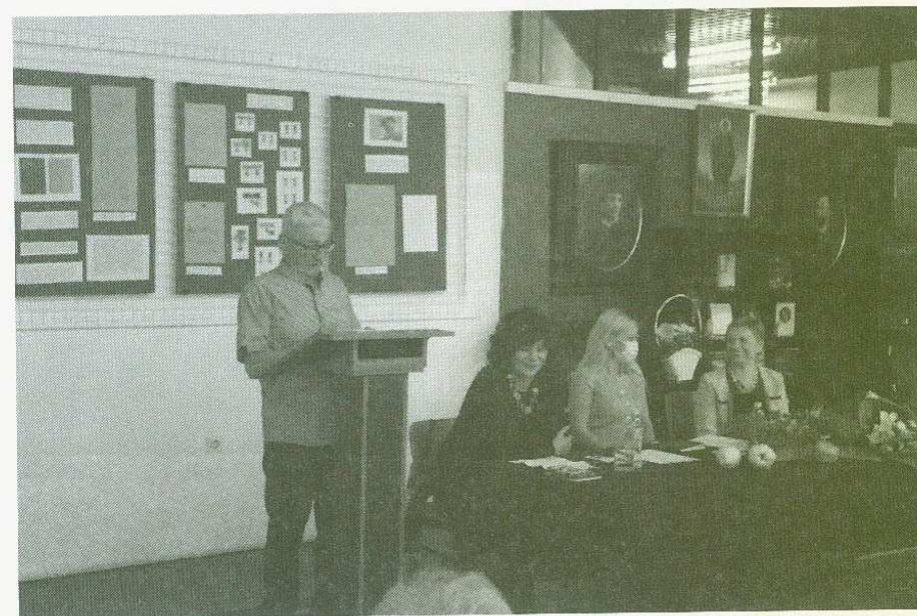
У пријатној атмосфери, присутне је најпре поздравила директорица Читаонице Вера Новковић, а потом и заменик председника Општине Ириг Миодраг Бебић и председница организационог одбора 57. Сабора Бранислава Танасић. Сремскомитровачка библиотека „Глигорије Возаровић“, сходно новонасталој ситуацији, представила је изложбу Моравке Тодић

о Милану Јовановићу Батуту, о којој је говорила Дарија Рокић. Њена и наша колегиница Ружица Станковић открила нам је занимљиве и чудне везе Доситеја Обрадовића и Глигорија Возаровића. Директорке библиотека - Бранислава Танасић из Инђије и Славица Варничих из Шида представиле су издања књига својих библиотека у овој години. Стихове из књиге "Сачувано Љ" казивала је библиотекарка из Инђије Андреа Живковић Мушкиња. О Срему, Иригу и сремским књижевницима говорио је Тодор Бјелкић, сарадник Српске читаонице. Библиотекари Срема срдечно су поздравили свог колегу Жељка Стојановића, досадашњег директора румске библиотеке, и уз пригодан поклон испратили га у пензију. На крају програма учесницима се представио нови директор библиотеке у Руми, магистар музике Дамир Васиљевић Тоскић.

Бранислава Танасић, Вера Новковић, Жељко Стојановић

Речи Тодора Бјелкића могу послужити као својеврстан оптимистичан закључак : „ У време короне, у време ковида, Срем није остао без духовног вида. Срем се не предаје тако лако (као што није ни у време „Иришке куте“), ма какав да је непријатељ, који би силом преко његовог прага. И, рећи ћемо као и на почетку, ЖИВОТ ће запевати своју химну радости и трајања, а само као неки од тактова те узвишене оде препознат је ево, и у овогодишњем Сабору библиотекара Срема, који слови као најстарија и најоригиналнија културна манифестација на подручју Срема, а са седиштем у нашој фрушкогорској престоници.“

Тодор Бјелкић, Ружица Станковић, Бранислава Танасић, Вера Новковић

Библиотекари знају, умеју и хоће. Са њима живот пева победничку химну.

Вера Новковић

Српска читаоница у Иригу
scitaonica@mts.rs

УРУЧЕНА 16. МИХИЗОВА НАГРАДА ФИЛИПУ ГРУЈИЋУ

Вера Новковић, Светислав Јованов, Филип Грујић

У Српској читаоници у Иригу, у суботу 17. октобра (на дан Михизовог рођења) 2020. додељена је 16. по реду награда за драмско стваралаштво „Борислав Михајловић Михиз.“ Добитник награде је млади драмски писац Филип Грујић.

Досадашња остварења Филипа Грујића, осим што афирмишу интригантан и маштовит драмски рукопис, недвосмислено указују да се у савременој српској драматургији акценат помера са форме и поступка, на садржину и значење.

Начин на који Филип Грујић у својим комадима драмски суверено обликује унутрашњу стварност ликова и спољашњу нестварност емпирије јесте слојевит, премда наоко елегантно „лак“ до необавезности, истакао је, између осталог, председник жирија за доделу награде театролог др Светислав Јованов.

Директорица Српске читаонице у Иригу Вера Новковић у поздравној речи подсетила је присутне на претходне добитнике ове награде и чињеницу да су сви досадшњи добитници остварили запажен успех на позоришним сценама у Србији и иностранству. Због актуелне епидемиолошке ситуације свечаности нису присуствовали Михизова ћерка Мила Јанковић и чланови породице, али су прочитани њихови телеграми подршке и захвалности. Награду добитнику су уручили Светислав Јованов и Вера Новковић.

Одломке из драма Филипа Грујића говорили су драмски уметници Соња Исаиловић и Марко Савковић.

Покровитељи ове манифестације су Влада АП Војводине, Министарство културе РС и Општина Ириг.

Српска читаоница у Иригу 2005. године установила је фонд и награду који носе име Борислава Михајловића Михиза, рођеног у Иригу и почасног члана Читаонице. Михиз је један од најпознатијих и најцењенијих књижевних критичара, а љубав му је била драматургија и позориште. Био је и управник Библиотеке Матице српске (1955-1960) и баш у том периоду се „зарадио“ позориштем. У „Аутобиографији о другима“ Михиз наводи: „Пре подне сам радио у уштогљеној и церемонијалној установи, пред вече пријатељевао са озбиљним људима, ранораниоцима Младеном Лесковцем и Бошком Петровићем. Породица ми се још није доселила из Београда и ноћ је преда мном зврјала слободна и празна. То ће ме и одвести у позориште.“ Тамо је упознао и Милоша Хаџића, тадашњег управника СНП, који је инсистирао да се Михајловић окуша у театру и за почетак уради неку драматизацију. Михиз пише: „Сматрао је за најприроднију ствар на свету да свако кога он одабере мора неизоставно да послужи реномеу „његовог“

позоришта, до чијег му је успеха било стало као амбициозном родитељу до школских оцена сина јединца. Бацио је око и на мене, и заинтачен каквог га је Бог дао, није се смирио док ме није натерао да и ја станем на луду даску. Тако сам сачинио своје прве драматизације и постао писар на двору богиње Талије. Мрчећи хартију три деценије испишаћу за њу четири драме и двадесетак драматизација које ће се, у стотинак премијера, сијасет реприза и пред бар два милиона гледалаца, вртети по нашим, и не само нашим, позорницама.”

Михизову награду до сада су добили : 2005. **Милена Марковић**, 2006. **Маја Пелевић**, 2007. **Марија Караклајић**, 2008. **Милена Богавац**, 2009. **Милица Пилетић**, 2010. **Јордан Цветановић**, 2011. **Тања Шљивар**, 2012. **Оливер Фрљић**, 2013. **Милан Марковић Матис**, 2014. **Даница Николић**, 2015. **Олга Димитријевић**, 2016. **Бранислава Илић**, 2017. **Димитрије Коканов**, 2018. **Тијана Грумић** и 2019. **Исидора Милосављевић**. Ове гогине придружује им се и **Филип Грујић**.

Српска читаоница у Иригу и фонд који носи његово име са поносом негује сећање на Борислава Михајловића Михиза.

Ружица Станковић
Библиотека „Глигорије Возаровић“
Сремска Митровица
r.stankovic@hotmail.com

ИЗВЕШТАЈ СА СКУПШТИНЕ БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Није непознато и није од јуче да библиотеке прате друштвене токове и прилике, али сада са овим искуством можемо рећи и друштвене неприлике.

При дефинисању организације рада учили смо да она зависи од типа библиотеке, профила корисника, структуре фонда, просторних могућности, кадровског потенцијала, али сада са сигурношћу констатујемо и од здравственог стања нације.

У годишњим плановима рада Подружнице библиотекара Срема један од стандарда и оно што библиотекарем Срема даје посебност, оно што их издваја и што је свакако њихов печат, јесте традиција дружења и окупљања, Годишња скупштина или Конференција библиотекара Срема.

Како налажу правила и ред, 2020. године домаћин Скупштине требало је да буде Библиотека „Глигорије Возаровић“ у Сремској Митровици.

Међутим, стигло нас је нешто што је зауставило наше животе, омело наше планове, показало да може да буде онако како никад није било, појавио се коронавирус / Covid 19.

Скупштина 2020. није одржана због епидемиолошких мера које је прописала Влада републике Србије.

„Чврсто стојим иза уверења да постоји духовна сврха иза свега што нам се дешава, било да то доживљавамо као нешто лоше или као нешто добро“ рекао је Бил Гејтс.

И није на одмет, слагали се ми са његовим радом или не, подсетити се, шта је он то закључио да нам корона поручује.

Ковид 19 поручује нам да смо сви једнаки, да смо повезани, да нас болест третира једнако, да је наше здравље драгоцено, да је живот кратак, подсећа нас на значај наше породице и живота у свом дому, да је наш први посао да бринемо једни о другима, да штитимо једни друге и да будемо корисни једни другима.

Подсећа нас да ово може да буде или крај или нови почетак. Ово би могло да буде време промишљања и разумевања, где учимо на својим грешкама или може бити почетак једног циклуса који ће се наставити све док коначно не научимо лекцију која нам је намењена.

И док многи виде коронавирус као огромну катастрофу она је, изгледа, огроман коректор. Послат је да нас подсети на важне лекције које смо заборавили, а на нама је да ли ћемо их савладати или не.

Још давних дана Растко Петровић је рекао: „Треба у библиотекама, и у мислима о њима, и у мислима оних који их чине дејственим, чувати наслут сила немерљивих, јер он и опомиње и дарује“.

Зато, колеге драге, прст на чело, па нека свако размисли добро и каже себи: од сад овако! другачије! боље! па да се видимо 2021. године на редовној Скупштини библиотекара Срема.

Дарија Рокић
 Душанка Милорадић
 Библиотека „Глигорије Возаровић“
 Сремска Митровица
 nedeljko.vic.darija@yahoo.com

БИБЛИОГРАФИЈА ПРИЛОГА О БИБЛИОТЕКАРСТВУ У СРЕМСКОЈ ШТАМПИ У 2020. ГОДИНИ

„СРЕМСКЕ НОВИНЕ“

1. НОВИ ИЗГЛЕД СТАРИХ КЊИГА / С. Белотић. – Год. 60, бр. 3072 (15. јануар 2020) стр. 7
 Новогодишњи празници у Градској библиотеци „Атанасије Стојковић“ у Руми обележени су занимљивом изложбом под називом „Нови изглед старих књига“.
2. РУМЉАНИН БРАНКО ЈОВИЧИЋ НОСИЛАЦ НАГРАДЕ / С. Белотић. – Год. 60, бр. 3072 (15. јануар 2020) стр. 23
 У Градској библиотеци „Атанасије Стојковић“ у Руми додељена је књижевна награда „Атанасије Стојковић“ за први роман на српском језику Бранку Јовичићу.
3. ПРОМОЦИЈА ЕВРОПСКОГ ДНЕВНИКА / С. Ђаковић. – Год. 60, бр. 3073 (22. јануар 2020) стр. 5
 Промоција Европског дневника 2019/2020 - "Европа и ја" је промоција 10. јубиларног конкурса, а одржана је у ЕУ кутку Библиотеке "Глигорије Возаровић".
4. НАГРАДА ЗА ДОПРИНОС У РАЗВОЈУ КУЛТУРЕ / С. Белотић. – Год. 60, бр. 3073 (22. јануар 2020) стр. 8

- Српска читаоница у Иригу расписала је Конкурс за доделу Награде „Луча“ организацијама и појединцима за допринос у развоју културе и културног стваралаштва на подручју општине Ириг за 2019. годину.
5. (САМО)УБИСТВО ПИСЦА / Г. М. – Год. 60, бр. 3074 (29. јануар 2020) стр. 10
У просторијама Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић“ пред бројном читалачком публиком представљен је најновији роман Сима Поткоњака.
6. КЊИЖНИ ФОНД БОГАТИЈИ ЗА 1000 НАСЛОВА / С. Лапчевић. – Год. 60, бр. 3074 (29. јануар 2020) стр. 15
Директорица Народне библиотеке у Пећинцима о стању библиотечког фонда и посећености за време празника.
7. НЕПОЗНАТА МИСИЈА ХРАБРИХ ЖЕНА / Год. 60, бр. 3074 (29. јануар 2020) стр. 23
У Библиотеци „Глигорије Возаровић“ отворена је изложба „Болница Стобарт. Крагујевац 1915.“, која је реализована у сарадњи са Народном библиотеком „Вук Караџић“ из Крагујевца. Аутор поставке је Татјана Јанковић.
8. ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ, СВЕТАЦ КОЈЕГ СМО ПОЗНАВАЛИ / Г.М. – Год. 60, бр. 3075 (5. фебруар 2020) стр. 10
У инђијској библиотеци приређено је књижевно вече посвећено промоцији књиге “Патријарх Павле, светац којег смо познавали” новинара, публицисте и књижевника Ђорђа Рандеља.
9. ВЕЛИКА ЛИТЕРАРНА РАДИОНИЦА / С. Ђаковић. – Год. 60, бр. 3076 (12. фебруар 2020) стр. 5

- У Библиотеци „Глигорије Возаровић“ одржана је пета литерарна радионица „Постаћу писац“ на којој су учествовали ученици од првог до четвртог разреда из основних школа : "Свети Сава“, „Добросав Радосављевић Народ“, „Бошко Палковљевић Пинки“, „Јован Јовановић Змај“, „Јован Поповић“, „Бранко Радичевић“ Кузмин и „Јован Јовановић Змај“ Мартинци.
10. ХОДОЧАШЋЕ ПО ПРАВОСЛАВНИМ МАНАСТИРИМА ПРЕДРАГА ВУКИЋА / Г. М. – Год. 60, бр. 3076 (12. фебруар 2020) стр. 10
У Народној библиотеци „Др Ђорђе Натошевић“ одржана промоција збирке прича „Руске скаске“ аутора Предрага Вукића.
11. ТЕАТАР ИСКРЕНОСТИ / Б. Р. – Год. 60, бр. 3076 (12. фебруар 2020) стр. 12
Старопазовачка библиотека организовала несвакидашње књижевно вече са младим песником Стефаном Симићем.
12. ГОДИНЕ ЈОЈ НЕ МОГУ НИШТА / С. Ђаковић. – Год. 60, бр. 3076 (12. фебруар 2020) стр. 19
Библиотека „Глигорије Возаровић“ обележила је 154 године постојања пригодним програмом, кратким филмом о историјату и активностима и доделом захвалница и симболичних поклона најбољим и навернијим читаоцима и сарадницима.
13. ДОДЕЛА НАГРАДЕ ЛУЧА У СРПСКОЈ ЧИТАОНИЦИ / С. Белотић. – Год. 60, бр. 3077 (19. фебруар 2020) стр. 5
Ирижани обележили славу Српске читаонице у Иригу приликом које се додељује награда „Луча“ за допринос развоју културе у иришкој општини. Овогодишњи

добитник је Секула Петровић, књижевник, глумац и режисер из Беочина.

14. ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА „МОНСТРУМ“ / С. Ђаковић. – Год. 60, бр. 3077 (19. фебруар 2020) стр. 7
У Библиотеци „Глигорије Возаровић“ одржана је промоција романа „Монструм“ аутора Ћедомира Рајичића, у јавности познатог рокера, певача, композитора, који је највећу популарност стекао у групи „Луна“.
15. МОЈ ЛЕТ ЈЕ МОГУЋ / Г. Мајсторовић. – Год. 60, бр. 3077 (19. фебруар 2020) стр. 26
У препуној читаоници инђијске Библиотеке „Др Ђорђе Натошевић“, која је и издавач, представљена је књига Зорице Петровић под називом „Мој лет је могућ“ која представља збирку прича о променама кроз фрактални цртеж.
16. ЖЕНА КОЈА УВЕК НОСИ КЊИГУ У ТОРБИ / С. Ђаковић. – Год. 60, бр. 3077 (19. фебруар 2020) стр. 26
Марија Репајић, награђени читалац Одељења за одрасле, говори о својој љубави према књизи.
17. ИЗЛОЖБА ЦРТЕЖА / С. Ђаковић. – Год. 60, бр. 3078 (26. фебруар 2020) стр. 5
Међународни дан матерњег језика обележен у митровачкој библиотеци изложбом дечијих цртежа у Дечијем одељењу.
18. ЧУВАЈУ УСПОМЕНЕ НА ПРОШЛОСТ И ЛЕПОТУ ЗАВИЧАЈА / Г. М. – Год. 60, бр. 3079 (4. март 2020) стр. 26
У читаоници Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић“ у Инђији обележена је годишњица оснивања Завичајног друштва „Ђорђе Војиновић“.

19. ПРИПРЕМНА НАСТАВА ЈЕ ПОТПУНО БЕСПЛАТНА / Г. М. – Год. 60, бр. 3080 (11. март 2020) стр. 10
Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“ традиционално организује припремну наставу за полагање завршног испита из српског језика у основном образовању и васпитању за школску 2019/2020. годину.
20. ЗАНАТИ У „СРЦУ ПРЕСЛИЦЕ“ / Г.М. – Год. 60, бр. 3080 (11. март 2020) стр. 21
У инђијској библиотеци одржана промоција књиге „Срце преслице“ Илинке Г. Вуковић.
21. ПОМОЋ РОДИТЕЉИМА / С. Белотић. – Год. 60, бр. 3080 (11. март 2020) стр. 26
У Градској библиотеци „Атанасије Стојковић“ одржана је промоција књиге за децу „Девојчица и коњић“, београдске ауторке Љиљане Дугалић.
22. АУДИО БАЈКЕ ЗА НАЈМЛАЂЕ ЧИТАОЦЕ / С. Белотић. – Год. 60, бр. 3085 (15. април 2020) стр. 7
Упркос томе што Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ Рума због епидемије вируса КОВИД 19 не ради са корисницима, и у овој установи запослени су се организовали и решили да неке активности спроводе путем Интернета.
23. ИЗЛОЖБА „ЗНАМЕНИТЕ ЖЕНЕ СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ“ / С. Михајловић. - Год. 60, бр. 3099 (22. јул 2020) стр. 13
У простору Одељења за одрасле, у Округлој сали Библиотеке „Глигорије Возаровић“ постављена је изложба “Знамените жене српске књижевности”.
24. ЧИТАОЦИ СУ САВЕСНИ И ОДГОВОРНИ / Г.М. - Год. 60, бр. 3100 (29. јул 2020) стр. 23

- Инђијска Библиотека „Др Ђорђе Натошевић“ своје активности прилагодила је ситуацији насталој због пандемије вируса Ковид-19.
25. ДАНИ СЛОВЕНСКЕ ПИСМЕНОСТИ У СЕПТЕМБРУ / С. Белотић.- Год. 60, бр. 3101(5.август 2020) стр. 7
Обавештење Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“ о организацији манифестација Румска књижевна колонија и Дани словенске писмености и културе. Оба програма ће бити организована у складу са препорученим мерама у новонасталој ситуацији у вези са епидемијом коронавируса.
26. ВЕЛИКЕ ЕПИДЕМИЈЕ – ИРИШКА КУГА 1795-1796 / Б. Јовичић.- Год. 60, бр. 3101(5.август 2020) стр. 31
Српска читаоница у Иригу објавила је неколико наставака, односно записа из Завичајне збирке које се односе на велику иришку кугу која је ово место погодила 1795/1796.године
27. КОПАЊЕ РОВА ОКО ЦЕЛОГ ИРИГА / Б. Јовичић.- Год. 60, бр. 3102(12.август 2020) стр. 27
Део објаве Српске читаонице у Иригу, а која се односи на то како су Ирижани живели и преживели велику кугу 1795. године.
28. ЛЕШЕВИ РАСУТИ ПО ОКОЛИНИ / Б. Јовичић. - Год. 60, бр. 3103(19. август 2020) стр. 31
Последњи део објаве која подсећа како је епидемија изгледала пре више од два века, која је преполовила иришко становништво 1795/1796. године.
29. ПОСЕТА БИБЛИОТЕЦИ / С. Михајловић. - Год. 60, бр. 3105(2. септембар 2020) стр. 19
Током летњег распуста ученици основне школе из Мачванске Митровице посетили су митровачку библиотеку где су присуствовали дечијим радионицама.
30. СРЕМ НА КЊИЖЕВНОЈ РАСКРСНИЦИ / С. Белотић.- Год. 60, бр. 3107(16. септембар 2020) стр. 19

- У Градској библиотеци „Атанасије Стојковић“ Рума организована је четврта књижевна колонија која је окупила десет писаца из региона Срема.
31. ТРАГОВИ У БОЈИ / С. Белотић.- Год. 60, бр. 3108(23. септембар 2020) стр. 5
У организацији Центра за културу „Сирмијумарт“ у Библиотеци "Глигорије Возаровић", одржана је изложба дечијих радова под називом "Трагови у боји".
32. ДУГА ТРАДИЦИЈА САБОРОВАЊА СРЕМСКИХ БИБЛИОТЕКАРА / С. Белотић.- Год. 60, бр. 3110 (7. октобар 2020) стр. 31
У Српској читаоници у Иригу одржан је 57. Сабор библиотекара Срема.
33. У ПОСЛУ СЕ МОРА УЖИВАТИ / С. Белотић.- Год. 60, бр. 3111 (14. октобар 2020) стр. 6
Доскорашњи директор румске Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“ Жељко Стојановић добитник је Награде „Ђура Даничић“ за 2019. годину. Награда „Ђура Даничић“ додељује се појединцима за укупан допринос развоју библиотечко-информационе делатности и културе у Републици Србији.
34. ПОДЕЉЕНА СРЕЋА ДВА ПУТА ЈЕ ВЕЋА / С. Белотић.- Год. 60, бр. 3111 (14. октобар 2020) стр. 7
У знаку Дечије недеље под слоганом „Подељена срећа, два пута је већа, Градска Библиотека „Атанасије Стојковић“ поделила је бесплатне чланске карте најмлађим суграђанима румске општине које важе до краја образовања у основној школи.
35. ДОДЕЛА МИХИЗОВЕ НАГРАДЕ 17. ОКТОБРА / С. Белотић.- Год. 60, бр. 3111 (14. октобар 2020) стр. 19
Директорка Српске читаонице у Иригу Вера Новковић најавила је овогодишњу доделу Михизове награде, која се традиционално додељује 17. октобра на Михизов рођендан за најбољег младог драмског ствараоца Србије.

36. ПРЕДШКОЛЦИ У БИБЛИОТЕЦИ / Б. Родић. - Год. 60, бр. 3111 (14. октобар 2020) стр. 21
Библиотека „Доситеј Обрадовић“ у Старој Пазови угостила је децу Предшколске установе „Полетарац“.
37. ПАЗОВАЧКЕ БИЦИКЛИСТКИЊЕ / Б. Родић. - Год. 60, бр. 3112 (21. октобар 2020) стр. 12
У Библиотеци „Доситеј Обрадовић“ у Старој Пазови промовисана је књига новинских прича из живота сремских Словака.
38. ФИЛИП ГРУЈИЋ ОВОГОДИШЊИ ЛАУРЕАТ / С. Белотић. - Год. 60, бр. 3112 (21. октобар 2020) стр. 21
Носилац Михизове награде за драмско стваралаштво је млади двадесетпетогодишњи драматург Филип Грујић из Новог Сада.
39. ПРОМОЦИЈА РОМАНОПИСЦА / С. Белотић. - Год. 60, бр. 3112 (21. октобар 2020) стр. 23
Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ расписала конкурс за први необјављени роман написан на српском језику.
40. НАГРАДА „ДУШАН ПАНКОВИЋ“ ЉИЉАНИ КЛЕВЕРНИЋ / С. Н. - Год. 60, бр. 3112 (21. октобар 2020) стр. 26
Љиљана Клевернић, библиотекар саветник Библиотеке Матице српске добитник је награде „Душан Панковић“ за изузетна остварења у области српске библиографије коју додељује Народна библиотека „Др Ђорђе Натопшевић“ у Инђији.
41. „МАЛА“ КЊИГА ЗА СВАКУ ЖЕНУ / С. Михајловић. - Год. 60, бр. 3115 (11. новембар 2020) стр. 19
У Библиотеци „Глигорије Возаровић“ представљена је књига „Само полако“ ауторке Соње Влајин, професорке математике.
42. ПРВА НАГРАДА ЖЕЉКИ АВРИЋ / Б. Јовичић. - Год. 60, бр. 3116 (18. новембар 2020) стр. 13

- Награду за најлепшу песму о вину на конкурс који је расписала Српска читаоница у Иригу, добила је Жељка Аврић.
43. НАГРАЂЕНИ НАЈКРЕАТИВНИЈИ / С. Белотић. - Год. 60, бр. 3117 (25. новембар 2020) стр. 20
Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ Рума обележила Светски дан детета.
44. У ПРИПРЕМИ ДВЕ КЊИГЕ / С. Белотић. - Год. 60, бр. 3119 (9. децембар 2020) стр. 17
У Српској читаоници у Иригу најављују нове књиге у оквиру пројекта „Каталог библиотека фрушкогорских манастира“ и „Каталог старе штампане књиге у библиотекама фрушкогорских манастира“.
45. МОБИЛНИМ АПЛИКАЦИЈАМА ДО ВИШЕ ЧИТАЛАЦА / С. Белотић. - Год. 60, бр. 3120 (16. децембар 2020) стр. 23
Библиотекарке Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“ у Руми су представиле свој рад Дани словенске културе писмености на онлајн конференцији БДС.

„М НОВИНЕ“

1. КЊИЖНИ ФОНД БОГАТИЈИ ЗА 1000 НАСЛОВА / Год. 20, бр. 945 (29. јануар 2020) стр. 18
Директорица Народне библиотеке у Пећинцима о стању библиотечког фонда и посећености за време празника.
2. ВЕК И ПО ПОСТОЈАЊА / З. Поповић. – Год. 20, бр. 947 (12. фебруар 2020) стр. 24

- У уторак, 4. фебруара, Библиотека „Глигорије Возаровић” обележила је 154 године постојања пригодним програмом, кратким филмом о историјату и активностима и доделом захвалница и симболичних поклона најбољим и навернијим читаоцима и сарадницима.
3. ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „МОНСТРУМ“ / Год. 20, бр. 948 (19. фебруар 2020) стр. 7
У Библиотеци „Глигорије Возаровић“ одржана је промоција романа „Монструм“ аутора Чедомира Рајичића, у јавности познатог рокера, певача, композитора, који је највећу популарност стекао у групи „Луна“.
4. ОБЕЛЕЖЕНА ОПШТИНСКА СЛАВА И СЛАВА СРПСКЕ ЧИТАОНИЦЕ / С. Џакула. – Год. 20, бр. 948 (19. фебруар 2020) стр. 18
Ирижани обележили своју славу, али истовремено и славу Српске читаонице у Иригу приликом које се додељује и награда „Луча“ за допринос развоју културе у иришкој општини.
5. ДОНАЦИЈЕ КЊИГА МЗ КРАЉЕВЦИ И „ГРЧКОЈ ЦРКВИ“ / С. Џакула. – Год. 20, бр. 972 (5. август 2020) стр. 25
Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ из Руме донирала је већи број књига МЗ Краљевци, као и Цркви Силаска Светог духа на апостоле у граду.
6. ПРИХВАЋЕН ПЛАН РАДА ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ / С. Џакула. - Год. 20, бр. 974 (19. август 2020) стр. 10
На седници Општинског већа прихваћен је план и програм рада Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“ за 2021. годину.

7. У СЕПТЕМБРУ ДВЕ КУЛТУРНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ / С. Џакула. - Год. 20, бр. 974 (19. август 2020) стр. 24
Најава Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“ о организовању две значајне културне манифестације у септембру, Дани словенске писмености и Књижевна колонија.
8. ВРЕМЕ ЈЕ ЗА КЊИГУ/ Д. Попов. - Год. 20, бр. 974 (19. август 2020) стр. 27
О раду Народне библиотеке „Симеон Пишчевић“ у време епидемије коронавируса.
9. ОСЛИКАНО СТЕПЕНИШТЕ / Д. Г. - Год. 20, бр. 978 (16. септембар 2020) стр. 21
Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“ приредила је својим читаоцима акцију поводом Међународног дана писмености.
10. ДЕСЕТИ „ДАНИ СЛОВЕНСКЕ ПИСМЕНОСТИ И КУЛТУРЕ „ОНЛАЈН“ / С. Џакула. – Год. 20, бр. 978 (16. септембар 2020) стр. 25
Јубиларна, десета по реду манифестација „Дани словенске писмености и културе“, завршена је предавањем проф. др Милоша Ковића о руско-српским односима од 18. до 21. века, а због актуелне ситуације везане за епидемију коронавируса, први пут онлајн.
11. МИНИ САЈАМ КЊИГА / Д. Г. – Год. 20, бр. 979 (23. септембар) стр. 21
Обавештење Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ љубитељима домаће и светске литературе о организовању Мини-сајма књига у старопазовачкој општини..

12. КЊИЖЕВНА КОЛОНИЈА У РУМИ / С. Џакула. - Год. 20, бр. 979 (23. септембар) стр. 27
У организацији Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“ у Руми одржана је Књижевна колонија чији су учесници разговарали и писали на тему „Срем као књижевна раскрсница“.
13. РЕАЛИЗАЦИЈА ЗНАЧАЈНИХ ПРОЈЕКТАТА / С. Џакула. - Год. 20, бр. 982 (14. октобар) стр. 25
Директорка Српске читаонице у Иригу о раду библиотеке у 2020. години.
14. ЧЛАНСКЕ КАРТЕ БИБЛИОТЕКЕ ЗА 500 ЂАКА 'И ПРЕДШКОЛАЦА / С. Џакула. - Год. 20, бр. 982 (14. октобар) стр. 26
У оквиру Дечје недеље, Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ уручила је чланске карте за децу предшколског узраста.
15. ФИЛИП ГРУЈИЋ ДОБИТНИК „МИХИЗОВЕ „ НАГРАДЕ / С. Џакула. - Год. 20, бр. 983 (21. октобар) стр. 20
Добитник награде „Борислав Михајловић Михиз“ за драмско стваралаштво додељена је Филипу Грујићу, драмском ствараоцу из Новог Сада.
16. КОНКУРС ЗА ПРВИ РОМАН / С. Џакула. - Год. 20, бр. 983 (21. октобар) стр. 27
Објављен конкурс Градске библиотеке у Руми за награду „Атанасије Стојковић“ за први, до сада необјављивани роман, написан на српском језику.

17. УЧЕШЋЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ БИБЛИОТЕКАРСКОГ ДРУШТВА СРБИЈЕ / С. Џакула. - Год. 20, бр.991 (16. децембар) стр. 35
Румска Градска библиотека представила се радом манифестација „Дани словенске културе и писмености“ на онлајн конференцији Библиотекарског друштва Србије.

Наташа Филип
 НБ „Доситеј Обрадовић“
 Стара Пазова
natasabiblioteka@gmail.com

ПАЗОВАЧКО ОГЛЕДАЛО

МАЛИ РАША ПРОТИВ РАЈТЕРА / Зоран Милић. – Бр. 163-164 (јануар 2020) стр. 27
 Радован Милојевић представио прву књигу.

СТЕФАНОВ СВЕТ / Зоран Милић. – Бр. 165 (фебруар 2020) стр. 15
 У старопазовачкој библиотеци је 05.02.2020. године одржан књижевни сусрет са младим писцем Стефаном Симићем.

МОНСТРУМ / Зоран Милић. – Бр. 165 (фебруар 2020) стр. 18
 У просторијама НБ „Доситеј Обрадовић“ у Старој Пазови представљена је четврта књига познатог музичара Чедомира Рајчића.

ЈЕДНО ОБИЧНО ПОЕТСКО МУЗИЧКО ВЕЧЕ / Зоран Милић. – Бр. 166/167 (март/април 2020) стр. 30
 У старопазовачкој библиотеци „Доситеј Обрадовић“ представљене су две збирке песама Лазара Ђ. Станојевића.

МОЈ ЛЕТ ЈЕ МОГУЋ / Анђелка Мали. – Бр. 168(мај 2020) стр. 25-26
 Књига о фракталном цртању као раду на себи (промоција у огранку „Петар Петровић Његош у Новој Пазови).

КЊИГЕ ПОНОВО ДОСТУПНЕ ЧИТАОЦИМА / Зоран Милић. – Бр. 168 (мај 2020) стр. 45
 Библиотека „Доситеј Обрадовић“ са својим огранцима 11. маја 2020. године коначно отворила своја врата читаоцима.

КЕЈОВИ ЉУБАВИ / Зоран Милић. – Бр. 169 (јун 2020) стр. 24-25
 У народној библиотеци „Доситеј Обрадовић“ у Старој Пазови представљена је књига Ранка Бабића.

МИНИ САЈАМ КЊИГА / Зоран Милић. – Број 169 (јун 2020) стр. 35-36
 И овог пролећа на градском тргу у организацији НБ „Доситеј Обрадовић

*(у јулу 2020. гл.уредник, власник и новинар Зоран Милић је умро од последица коронавируса; новине су угашене)

ПАЗОВАЧКА РЕВИЈА

МАЛИ РАША ПРОТИВ РАЈТЕРА / Весна Милетић. – Бр. 158/159 (јануар - фебруар 2020) стр. 63
 Први роман Радета Милојевића „Мали Раша против Рајтера“.

ДРУЖЕЊЕ СА ЧЕДОМ И СТЕФАНОМ / Весна Милетић. – Бр. 158/159 (јануар - фебруар 2020) стр. 48
 Промоција књига у НБ „Доситеј Обрадовић“ у Старој Пазови.

ЦРТЕЖИ КОЈИ ЛЕЧЕ / Слободанка Шаровић. – Бр. 158/159 (јануар - фебруар 2020) стр. 54

Фрактали као нова метода уметничке терапије (промоција у огранку „Петар Петровић Његош у Новој Пазови).

ПОНОВО БИХ БИЛА БИБЛИОТЕКАР / Весна Милетић. – Бр. 162 (април 2020) стр. 26-28

Славица Цица Босанчић, бивша библиотекарка старопазовачке Библиотеке „Доситеј Обрадовић“.

ОД ЉУБИТЕЉА ПИСАНЕ РЕЧИ ДО ЗАЉУБЉЕНИКА У ЗВЕЗДАНО НЕБО / Весна Милетић. – Бр. 163/164 (јул – август 2020) стр. 22-26

Златко Пашко, библиотекар из Старе Пазове, кроз чије руке су прошле све књиге.

ВАЖНО ЈЕ УЖИВАТИ У ПОСЛУ И СА КОЛЕГАМА / Весна Милетић. – Бр. 165 (октобар 2020) стр. 28-30

У разговору с пензионерком Библиотеке, Слободанком Секом Миланович из Старе Пазове

КАД СЛОВАКИЊЕ У СУКЊАМА ВОЗЕ БИЦИКЛЕ / Весна Милетић. – Бр. 166 (новембар 2020) стр. 52

У књизи уметничких репортажа Жељко Марковић открива стару мистерију.

Душанка Милорадић
Библиотека „Глигорије Возаровић“
Сремска Митровица
dmiloradic@bgvsm.org.rs

ЗАПОСЛЕНИ У БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА

У библиотекама Срема током 2020. године радило је 75 стручних радника, 3 дипломирана библиотекар саветника, 9 виших дипломираних библиотекара, 30 дипломираних библиотекара, 3 виша књижничара, 2 самостална књижничара и 29 књижничара.

Прошле године је урађена нова апликација за базу Мрежа библиотека Србије (МБС). База је намењена прикупљању, обради и статистичкој презентацији података о српским библиотекама. С обзиром на то да је нова база урађена као веб апликација, смештена на серверима Народне библиотеке Србије, библиотекарски јавних библиотека Срема су присуствовали обуци за рад у апликацији МБС у Народној библиотеци Србије.

Библиотекарски јавних библиотека су прошле године присуствовали акредитованом програму „Претраживање дигиталне колекције- формирање, приступ и претраживање : теоријски и практични приступ одржаному оквиру Дана библиотека и библиотекара у Новом Саду.

Испит из области библиотекарства, прошле године положила је библиотекарка из Шида, а више стручно звање стекле су три запослене, једна из Руме (виши дипломирани библиотекар) и две из Сремске Митровице (самостални књижничар и виши дипломирани библиотекар).

Библиотека „Глигорије Возаровић“ Сремска Митровица

1. Рајко Секулић, в. д. директора (до 18.12.2020)
2. Слободан Кекић, в. д. директора (од 19.12.2020)
3. Ружица Станковић, дипломирани библиотекар саветник
4. Милијана Барјактаревић, виши дипломирани библиотекар
5. Душанка Милорадић, виши дипломирани библиотекар
6. Борка Беуковић Ћосић, виши дипломирани библиотекар
7. Моравка Тодић, виши дипломирани библиотекар
8. Драгана Нешковић, виши дипломирани библиотекар
9. Кристина Зукић, дипломирани библиотекар
10. Мирјана Делић, дипломирани библиотекар
11. Светлана Сабо, дипломирани библиотекар
12. Милијана Дмитровић Торма, дипломирани библиотекар
13. Јелена Васиљевић, дипломирани библиотекар
14. Дуња Радосављевић, дипломирани библиотекар
15. Дарија Рокић, дипломирани библиотекар
16. Сандра Зорић, дипломирани библиотекар
17. Маријана Коњевић, дипломирани библиотекар
18. Марија Дражић, самостални књижничар
19. Милица Милошевић, књижничар
20. Светлана Коплић, књижничар
21. Драгана Пејаковић, књижничар
22. Драгана Макивић, књижничар
23. Јелена Шуљманац Милошевић, књижничар
24. Љиљана Ожеговић, књижничар
25. Ива Мимић, финансијски референт
26. Гордана Васелек, административни референт
27. Јадранка Петровић, спремачица
28. Бранка Милошевић, спремачица

Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“ Инђија

1. Бранислава Танасић, директор
2. Весна Степановић, виши дипломирани библиотекар
3. Андреа Живковић Мушкиња, дипломирани библиотекар
4. Лепосава Радојевић, дипломирани библиотекар
5. Радмила Марковић, дипломирани библиотекар
6. Милица Петровић, дипломирани библиотекар
7. Јелена Ђорђевић, дипломирани библиотекар
8. Милена Тешић, виши књижничар
9. Предраг Божић, виши књижничар
10. Јасмина Живковић, књижничар
11. Надежда Девић, књижничар
12. Смиљана Гагић, књижничар
13. Весна Будисављевић, књижничар
14. Зорица Кнежевић, финансијски референт
15. Маријана Богдановић, финансијски референт
16. Јадранка Миленковић, курир-спремачица

Српска читаоница Ириг

1. Вера Новковић, директор
2. Драгослав Илкић, дипломирани библиотекар
3. Бранислав Јовичић, самостални књижничар
4. Наталија Влаховић, књижничар

Народна библиотека Пећинци

1. Невена Наић, директор
2. Миланка Андрејић, књижничар
3. Јована Степановић, књижничар
4. Зорица Зечевић, финансијски референт

Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ Рума

1. Жељко Стојановић, директор (до 28.9.2020)
2. Дамир Васиљевић Тоскић, в.д. директора (од 29.9.2020)
3. Стеван Ковачевић, виши дипломирани библиотекар
4. Љиљана Савић, виши дипломирани библиотекар
5. Драгана Ђорђевић, виши дипломирани библиотекар
6. Алекса Кондић, дипломирани библиотекар
7. Марина Крањчевић, дипломирани библиотекар
8. Мирјана Белошевић, дипломирани библиотекар
9. Ивана Костадиновић, дипломирани библиотекар
10. Маја Зорић, дипломирани библиотекар
11. Софија Лакетић, дипломирани библиотекар
12. Драган Јанковић, књижничар
13. Милка Јовановић, административно-финансијски референт
14. Бранкица Ушљебрка, финансијско-рачуноводствени сарадник
15. Николина Марковић, финансијско-рачуноводствени сарадник
16. Мирјана Крсмановић, спремачица

Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“ Стара Пазова

1. Драгана Милаш, директор
2. Наташа Филип, дипломирани библиотекар саветник
3. Златко Пашко, дипломирани библиотекар саветник
4. Снежана Цветићанин, дипломирани библиотекар
5. Денис Шанта, дипломирани библиотекар
6. Драгана Тојага, дипломирани библиотекар
7. Мирјана Жакула, дипломирани библиотекар
8. Бранислава Скоко, дипломирани библиотекар
9. Љиљана Секимић, дипломирани библиотекар
10. Марија Вучковић, дипломирани библиотекар
11. Јелена Младеновић, дипломирани библиотекар

12. Кристина Ђермановић, дипломирани библиотекар
13. Драгана Живковић, књижничар
14. Олгица Суботић, књижничар
15. Јелена Међо, књижничар
16. Наташа Поткоњак, књижничар
17. Ана Николин, књижничар
18. Александар Градић, књижничар
19. Татјана Павићевић, књижничар
20. Данијела Дамјановић, књижничар
21. Јелена Ковачевић, књижничар
22. Бранимир Милинковић, књижничар
23. Јелена Козарски, књижничар
24. Мара Илић, секретар - благајник
25. Биљана Црвењачки, финансијски референт
26. Светлана Мијић, помоћни радник

Народна библиотека „Симеон Пишчевић“ Шид

1. Славица Варничкић, директор
2. Велинка Масал Античевић, виши дипломирани библиотекар
3. Надежда Цветковић, дипломирани библиотекар
4. Јована Бакајлић, дипломирани библиотекар
5. Јадрапка Бајуновић, виши књижничар
6. Гоца Арсеновић, књижничар
7. Наташа Станковић, књижничар
8. Биљана Крч, књижничар
9. Сања Андрић, спремачица
10. Бранислав Добројевић, технички помоћни радник

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У БИЈЕЉИНИ

ДИПЛОМА

ДУЊА (Златко) ВУЛЕТИЋ

рођена 29. јула 1989. године у Сремској Митровици, општина Сремска Митровица, Србија, држављанство Републике Србије, уписана академске 2011/12. године у трећу годину студија, завршила је 23. октобра 2013. године академске студије првог циклуса на студијском програму **Разредна настава** у трајању од четири године са постигнутим укупним бројем од 240 (двјесточетрдесет) ЕCTS бодова.

На основу тога издаје се диплома о завршеном првом циклусу и стеченом академском звању.

ПРОФЕСОР РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ

240-85/11-р
(број дипломе)

У Бијељини, 17. маја 2014. године

ДЕКАН
Проф. др Момчило Пелемиш

Handwritten signature of M. Pelemiš in blue ink.

РЕКТОР

Проф. др Митар Новаковић

Handwritten signature of M. Novaković in blue ink.